

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897-1932.

1935

Péntek, 1935. február 15.
37. szám.

Az ACRON-tól a MACON-ig

Több mint félmilliárd lej az amerikai nemzetvédelmi minisztérium vesztesége a „Macon” óriásléghajó pusztulása miatt és ha ezt a négy és félmilliárd dolláros katasztrófát hozzászámítjuk a két évvel előbbi, hasonló katasztrófa pénzértékéhez, úgy nyilvánvaló, hogy a végzet egy milliárd lej értékű kárt okozott az amerikai légi flottának.

Gondolkodóba kell esni e mammut-értékek pusztulásának hallatára. Tudjuk, hogy ma már az Egyesült-Államok területén sem „fenéki” tejföl az élet és éppen eleget olvashattunk és olvashatunk ma is Roosevelt sziszifuszi erőfeszítéseiről, amelyekkel az amerikai gazdasági életet egyensúlyba próbálja erőszakolni. Bármily hatalmasnak tűnik is fel az amerikai nép gazdasági bázisa az európai, összezugorodott méretekkkel szemben, nem lehet kétséges, hogy ilyen milliárdos veszteségeket — dollárban! — még az Egyesült-Államok hadügyi költségvetése sem heverhet ki csak úgy máról-holnapra, merthízen honnan vehetné hozzá a feltétlenül szükségesnek érzett utánpótlást? Az egykori aranyáradékkötvényeikért pereskedő birtokosoktól? Vagy a leterrorizálni próbált nagyipartól, a gangsterektől és a holdingoktól egyformán szorongatott kereskedelemtől, pénzügyiágtól?

Bizonyosra vehető, hogy Amerikában több millióra tehető azoknak az öntudatos amerikai polgároknak a száma, akik úgy vélekednek, hogy az amerikai nemzetgazdaságnak nincs semmi szüksége az „Acron”-ok, a „Macon”-ok légi gépszörnyetegeinek utánpótlására. Mindazok a gazdasági tényezők, akiket csak a newyorki, vagy winnipegi, vagy éppen a chicagói tőzsdejelentések érdekelnek, vagy a nem foglalkoztatott ipari munkástömegek, nyilvánvalóan nem ismerik a roosevelti agytröszt külpolitikai terveit, mint ahogyan a Mont-Everest, vagy a Gaurizankár méreteit sem tekintheti át az, aki ezeknek a hegycsúcsoknak közvetlenül a lábainál ültette fel sátrát. Az európai perspektívából tekintve a kérdést, mi nagyon is jól látjuk, miért építettett az amerikai hadügyi kormányzat egyszerre két, 235 méter hosszúságú, 4500 lőerős gépszörnyeteget a légiháborúk győzelmi esélyeinek hathatós növelésére és miért volt annyira fontos, hogy az „Acron”-ból, mint a „Macon”-ból már a levegőben kirepülhessen hat-nyolc kis vadász-repülőgép, ha úgy szólna a parancs. Az amerikai flottagyakorlatok és légiflotta-gyakorlatok gyakorisága a Csendes-óceán partvidékein, egészen fel a Sárga-tengerig, vagy éppen a Panama-csatorna táján, igen beszédes demonstrációi voltak az amerikai fegyverkezés méreteinek és e méretek használhatóságának és mindezeket elsősorban és nem a világsajtó regisztrálta írásban és képen, de akár a leningrádi, akár a tokiói titkos hadügyi szolgálat is. Amerikának frontot kellett vállalnia a japáni veszedelemmel szemben éppen úgy, mint a szovjet fenyegetőleg fejlődő fegyveres erejére való tekintettel. És ki tudja, hol és honnan indult el az okoknak és az okozatoknak ez a láthatatlanul finom láncolata,

Az abesszín császár nyilatkozik:

Háboru esetén

Abesszinia olyan szövetségesekre számíthat, amelyeknek hadbalépése alaposan meglepné Európát

A fasiszta-nagytanács ma esti ülésén megvitatta az Abessziniában szükséges csapatmozdulatok kérdését

Az olasz-abesszín viszály elsimitása ügyében úgy Rómában, mint Londonban folytak tárgyalások. Tulajdonképpen csak most vált ismeretessé, hogy mi okozta a konfliktust. Az események rövid összefoglalása az olasz-abesszín határincidens ügyében a következő:

1934. novemberében eritreeai törzsek betörték az olasz Szomáli földre, ahol megütköztek az olasz őrs csapatokkal. Kisebb harcok után az eritreeai törzsek visszavonultak. Ugyanebben a hónapban még két ízben történt határsértés, az olasz helytartó min. esetben tiltakozott az abesszín kormánytól, mely minden felelősséget elhárított magától. Decemberben újból portyáztak eritreeai hor-dák, ekkor az olasz őrs csapatok négy katonát veszítettek. Ekkor az olasz helytartó jegyzéket intézett az abesszín kormányhoz, amely szigorú vizsgálatot ígért. Januárban az olasz

kormány sürgette a vizsgálat eredményét, azonban kielégítő választ nem kapott,

ezzel szemben januárban újból betörték különböző törzsek a Szomáli földre. A januári harcokban olaszok újból hét katonát veszítettek, mire az olasz katonai kormányzó Szomáliából megerősített csapatokat küldött Eritreába. Január 27-ikén az olasz csapatok újból megütköztek az egyik eritreeai törzs harcosaival és ez alkalommal az olaszok négy igen magasrangú, előkelő állású főnököt megöltek. Az abesszín kormány ezt az eseményt a legnagyobb titokban tartotta és ma is azon van, hogy a törzsek ne tudjanak meg semmit előkelőségeik haláláról, mert az abesszín császár attól tart, hogy ez annyira felbőszítené a törzseket, hogy

a jelenleg folyó tárgyalások céltalanokká válnának.

Mindkét ellenfél messzemenő elégtételt követel

Mindezek után az olasz kormány messzemenő elégtételt követel az abesszín kormánytól, mely ezzel szemben, azt követeli, hogy

a különböző határsértések ügyében az olasz kormány rendeljen el szigorú vizsgálatot és szolgáltatson egy erkölcsi, mint anyagi elégtételt.

E tárgyban tegnap Su-vich külügyi államtitkár hosszas megbeszéléseket folytatott Sir Erich Drumond római angol és Chamberun gróf francia nagykövetekkel.

A Press Assotiation jelenti, hogy az abesszín kormány tegnap Ual-ual környékén csapatokat vont össze. Az Ual-ual oázis körül folytak már tavaly is harcok és az olasz kormány azt követeli, hogy

Abesszinia mondjon le erről a területről, a legrosszabb esetben azonban egyezzen bele abba, hogy az Ual-ual környékét semleges zónának minősítsék, úgy, hogy az olasz gya-

amely miatt — egy hadgyakorlat után — leszakadt az „Acron” kormányfelszerelése, és amely miatt — egy másik hadgyakorlat után — ugyanez a titokzatos baleset érte, robbanás kíséretében a „Macon”-t is.?

Igy veszett a tengerbe kilenc millió dollár és közel kilencezer lőerő.

Ezuttal csupán két emberéletet követelt áldozatul a nagyhatalmak sorsát irányító vég-

matok és Abesszinia közti ütközőpont semleges terület legven. Ezt a javaslatot — írja a Press Association, — az abesszín kormány kereken visszautasította.

Az abesszín császár tegnap kijelentette, hogy a háborút minden körülmények között el akarja kerülni, azonban Olaszország feltételeit semmi szín alatt sem fogadhatja el. Bizik abban, hogy Anglia és Franciaország közvetíteni fognak és reméli, hogy sikerül szomszédaival észszerű megállapodást kötni. Csak amennyiben erre nem kerülhetne sor, határozná el magát arra, hogy mozgósítson. A császár még kijelentette, hogy amennyiben háborúra kerülne a sor, úgy olyan szövetségesekre számíthat, melyeknek hadbalépése alaposan meglepné Európát.

A fasiszta nagytanács ma este tíz órakor értekezletre gyűlt egybe Mussolini elnöke mellett. Az ülés iránt nagyarányú érdeklődés nyilvánul meg, mert — hírek szerint — az értekezleten valamennyi bel- és külpoliti-

zet, hogy elpusztítsa Amerika gigászi légifegyverét, mint ahogyan két évvel előbb elpusztult ikertestvére is. Kilenc millió dollár veszett a tengerbe, s ha csak egy dollárt is ér egy-egy emberélet: legalább kilenc millió ember életét váltotta meg a két katasztrófa. Kilenc millió emberét, akik túlélhetik — az „Acron” és a „Macon” nélkül — a legközelebbi amerikai légiháborút.

kai kérdést behatóan tárgyalás alá vesznek. Az olasz haditanács tegnap délután három óras ülésen tanácskozott, az értekezletet ma folytatták. A tárgyalások célja — az abessziniai fronton szükséges csapatmozdulatok megvitatása.

A külföldi sajtó nagy érdeklődéssel kíséri az olasz haditárhozásokat. Az angol és francia lapok biznak a nézeteltérés békés elintézésében. Az angol sajtó már most tudni véli, hogy

Mussolini, békés elintézés esetén is, igényt tart a mozgósítási költségek megtérítésére.

A Petit Parisien római tudósítója beszélgetést folytatott a római abessziniai ügyvivővel, aki kijelentette, hogy bizik Olaszország békeszándékában. Abessziniában nem is gondolnak arra komolyan, hogy Olaszország támadást intézne az ország határai ellen. II. Viktor Emánuel király ez évben már kétszer

nyilatkozott Olaszország békés szándékairól. Először az újévi tisztelegés alkalmával a király kijelentette, hogy Olaszországnak nincs szándékában Abesszinia ellen támadást intézni. Másik alkalommal La val francia külügyminiszter Rómába érkezésekor kijelentette a király, hogy Olaszország nem vezet Abessziniával szemben támadó politikát.

A Matin jelenti római értesülés alapján, hogy az olasz kormány Keletafrikába hadianyagot, valamint műszaki csapatokat küld. A fekete-ingesek közül toborzott önkéntesek több különítményét is utnak indították Afrika felé. Ezeknek száma több, mint 2000-re rúg.

A világháború egyik legvakmerőbb pilótája, Willy Coppens, aki 36 ellenséges repülőgépet lőtt le a belga fronton, ezidő szerint Rómában tartózkodik és egy egész különleges misszió elvégzését bízták rá.

Izgalmas viták a parlament mai ülésén

Botrány Iorga egy Mihalacheról írt cikke miatt — Pausesti aradi szenátor felszólalása az adótisztviselők visszaélései miatt

Mégis kibocsájtják a második belföldi kölcsönt

Bucurestiből jelentik: A Kamara mai ülésén Bratescu őrnagy kijelenti, hogy Mihalache nem beszélhet a szövetségek nevében. Ennek bizonyítékául felolvassa Iorga professzornak egy Mihalacheról írt cikkét, amely gunyosan emlékezik meg a nemzeti-parasztpárt elnökéről. A nemzeti-parasztpárti képviselők vehemensen tiltakoznak ez ellen,

hatalmas zaj keletkezik, amelynek folytán a kormánypárt és a nemzeti-parasztpárt képviselői sértéseket kiáltanak egymás felé.

A nemzeti-parasztpártiak a padokat verik. Bratescu bejelenti, hogy ilyen körülmények között nem folytathatja beszédét, azonban a liberálisok felkérésére mégis befejezi felszólalását.

Gele liberális a górmegyei pénzügyi gárda visszaéléseiről beszél. Prelipceanu a fővárosi rendőrprefekturát támadja. A cuzista képviselő szerint a Regal-mozinál történt tüntetés alkalmával a diákokat bántalmazták. Szóváltás keletkezik ezután Ghelmegeanu nemzeti-parasztpárti és Negura

államtitkár között. Modreanu kéri, változtassák meg a Stirbey Voda-ucca nevét és kereszteljék Marele Voivod Mihai névre. Javaslátát azzal indokolja, hogy sokan összetévesztik a valódi Stirbey Vodát sötét le származottjával. Leon államtitkár válaszol arra az interpellációra, amelyet a külkereskedelem kérdésében mondtak el. Megállapítja, hogy a kormánynak ki kellett korrigálni azokat a hibákat, amelyeket a kontingentálással kapcsolatban Madgearu elkövetett. A liberálisok könnyítéseket alkalmaztak az export érdekében.

A szenátus ülésén Diaconescu követeli, hozzák a szenátus elé a Monitorul Oficial-nál leplezett visszaélésekről szóló jelentést. Több felszólalás után Pausesti Miklós aradi szenátor egyes adótisztviselők visszaéléseit teszi szó-

vá, mire Mitita Constantinescu pénzügyi államtitkár válaszol és kijelenti, hogy a közeljövőben törvényjavaslat készül, amely a legszigorúbban bünteti az inkorrekt vám- és adótisztviselőket. Több kisebbjelentőségű felszólalás után áttérnek a büntetőjogi javaslatra, amelyhez Pausesti Miklós szól hozzá és szerencsés kiánatait fejezi ki a kormánynak.

Itt írjuk meg, hogy ma megbeszélés folyt le a pénzügyminisztériumban és elvben elhatározták, hogy kibocsájtják a második belföldi kölcsönt, három és fél százalékos kamatozású kötvényekkel. A második kölcsön szintén adómentes lesz.

Háromnegyed millió lejes pert vesztett az aradi cukorgyár

Egy németországi cégnek az aradi cukorgyár elleni perét tárgyalta ma az aradi törvényszék harmadik szekciója. A Rossleben székhellyel bíró Gebrüder Horning németországi nagyvállalat perelte be az aradi gyárat, amelytől 761 ezer lejt követelt az Aradra szállított cukorrépaért. A szállítás még 1932-ben történt, a fizetés körül azonban differenciák keletkeztek, úgy hogy perre került a sor. Ennek során az aradi cukorgyár azzal védekezett, hogy a németországi vállalat aranydollarban követeli a fizetést, amikor a megállapítás szerint effektív dollárban kell kiegyenlíteni a szállomány értékét.

Az aradi törvényszék harmadik szekciója több tárgyalást tartott az ügyben. Közben a per értéke állandóan változott, miután az aranydollar értéke ugyan 168 lej, az effektív dollár árfolyama azonban 90—150 lej között hullámzott. Ma azután ítéletet hozott a bíróság, amely finom disztinkcióval kimondotta, hogy sem aranydollarban, sem pedig effektív dollárban nem kell a fizetést eszközölni, ellenben azzal az árfolyammal kell számítani az amerikai valutát, amelyen az áru leszállításakor, illetve az esedékességkor állott. A cukorgyár keveset nyert a bírói ítélet nyomán, miután 1932-ben a dollárt 165—168 lej körül jegyezték.

Szömörkényi Magda és Vas Boriska

február hó 20-iki táncestélyének nagy meglepetései:
A katedrálisok széleme, Faubourg-Montmartre, Brazil melódikák, Valse

Ember és tündér

Írta: JACQUES CHRISTOPHE.

Egy szép tavaszi délelőtt Gérard herceg, beleva az udari ünnepségekbe, Brocéliande erdejében sétált. Egyre beljebb hatolt a sűrű fák közé. Lepten-nyomon megállt, hogy egy-egy ránevető vadvirágot leszállítson. Egyszerre ijedten megtorpant. Azaz, hogy dehogy is ijedten, inkább bámulva, gyönyörködve. Egy csodaszép fiatal leány állt előtte. Nem látta jönni, csak úgy egyszerre ott termett. Rózsalevelű köpenyt viselt, ezerszínű virágszírom volt a ruhája. Mikor Gérard herceg mélyen meghajolt, a fiatal leány így kiáltott:

— Nem vagyok földi nő. Tündér vagyok. Joliane a nevem. Ez az erdő az enyém. Magát különben régen ismerem. Mikor még csak 10 éves kislány volt, sokszor láttam királyi apja kertjében játszani.

Heiyet mutatott maga mellett egy fatönkön és kedvesen beszélt tovább. Olyan szép volt, olyan édes, hogy a herceg egyebet se kívánt, mint hogy feleségül vegye. Hadd pukkadianak az udvar ceremóniás hercegnői, hogy tündért hoz a házhoz! Alkonyatig az erdőben maradt és mielőtt visszament a palotába, annak rendje és módja szerint feleségül kérte Joliane-t.

— Kedves hercegem, én még sose éltem palotában, se kunyhóban, szűkre határolt falak között. De ha beleegyezik, hogy minden két hétben három napra visszajöjje az erdőbe, nem bánom, a felesége leszek.

Gérard mindenbe beleegyezett, hazament és bejelentette az udvarnál, hogy vőlegény. Mindenki égett a kíváncsiságtól a menyasszonyt láthatni. Hercegnő vagy kis pásztorleány? a herceg nem nyilatkozott. Tündérre természetesen senki sem gondolt. Az esküvő napján a tündér fehér se-

lyemmel párnázott, aranycirádás gyöngyházhintóban jelent meg. A nép virágot szórt elébe, mindenkit elbűvölt. Csak ő maga nem látszott elégedettnek és Gérard hiába vezette végig a királyi palota pompás, fényűző terem során. Joliane csak a fejét rázta: „Én itt nem tudok élni!” S mikor egyik ablakon kihajolt s az ablak előtti vén nárs lombjai odazizegtek: „Joliane, szegény Joliane, az erdő sir utána, el fogsz pusztulni ebben a fényes börtönben...” majdnem felzokogott és rájött, hogy nagy ostobaságot csinált. Ha jegygyűrűjét a templomban a bíródalom főpapja már meg nem áldotta volna, legszívesebben visszadobja.

A herceg sem volt elégedett:

— A szemed most szürke — szólt — és én a kék szemedet szerettem.

Joliane vállat vont és hallgatott. Másnap folytatták az udvari ünnepségeket. Az udvari bolondok tréfáikkal igyekeztek elszórakoztatni az új hercegnét. De mikor Joliane látta a lisztes arcú, nagy orru, hegyesfüvegű pojjákat, ahelyett, hogy nevetett volna, sirva fakadt. Este pedig, mikor az udvari színészek a leglélekrázóbb drámát játszották, hangosan nevetett. Az emberek összesugtak, a fiatal férj kezdett idegeskedni. Rövidesen kialakult a közvélemény, hogy a gyönyörű hercegné, bárhonnan jött is, műveletlen és primitív. Egyesek ki merték mondani, hogy ostoba.

Elmult két hét. Joliane, a megegyezéshez híven készült vissza az erdőbe.

— Most, hogy elmegy tőlem, a szemed megint kék, — dühösködött a herceg.

— Igen... — nevetett boldogan Joliane — mert rátalálok a lelkemre.

Mármos boldogan járt fái, virágai között, mikor leszál az este, körülrajzolták az erdei tündérek, manók. Az erdő csakugy visszhangzott nevetésüktől, mikor Joliane elbeszélte a palotában történeteket.

— Milyen buták az emberek!... milyen buták!

Joliane távolléte alatt az udvari hercegnők versenyt vígasztalták Gérard herceget. A herceg szomorú volt és szerencsétlen. Joliane mikor visszajött, ezzel köszöntötte:

— Ha tudnád, milyen boldog voltam az erdőben, távol e palotától. Ott nincsenek falak, senki sem hallgatózik, kíváncsiskodik, bosszant és untat...

Napirenden volt a veszekedés. Joliane egyre sürűbben járt vissza az erdőbe és mikor megszületett a fia, végleg visszaköltözött a fái közé. Gérard herceg hiába kereste, Joliane, gyermekével és tündértársaival, manó testőrségével jól elrejtőzött, nem tudott ráakadni. Mult az idő. A kis herceg hat éves lett. Gyönyörű kislány volt. Egyik szeme szürke, a másik kék. Tündéranya megajándékozta egy üveg-varázskarddal, amellyel senkit meg nem sebezhet, de amely minden veszélyt elhárít. Megtanította az erdő titkaira, fák, szél énekére. A gyermek néha jelentette: „Mama, a vén tölgy azt mondta, hogy a papa unatkozik egyedül a palotájában...” „Ugy kell neki”, felelte a tündér. A kőszallé Gérard hercegnek is odasugta, hogy a tündérfeleség szomorú az erdejében. „Annál jobb!” mormogta a herceg. Hétéves korában a gyermek megkérte anyját, engedje, hogy meglátogassa apját. A herceg beleegedett az örömbé, mikor a fiát meglátta. Mindent megtett, csak hogy kedvesen neki, ott tartsa. De a kicsi visszamint anyjához. Apját is hívta. A herceg kijelentette, hogy ő nem nyúl, sem őz, hogy szabadon aludjon. A kislány megkísérelte anyját rábírn, hogy költözzönek apja palotájába. A tündér kikelt, hogy ő nem rab, aki zárt falak között éljen. Erre aztán a kicsi egyet sóhajtott és beszüntette az evést. Éhségstrájkot kezdett és kijelentette, hogy a szívét kettévágatja, felét anyjának, felét apjának adja. Ez a gyermeklogika végbe vitte a csodát. Joliane, a tündér, ez este visszaköltözött a palotába fiával. Emberré lett, embernek emberasszonyává.

Gömbös Gyula rádiónyilatkozata:

Magyarország bekapcsolódik a nemzetközi együttműködésbe

A magyar miniszterelnök nagylontossága kijelentéseket tett Magyarország bel- és külpolitikájáról — Ha a szükség úgy kívánja, a miniszterelnök felveszi a harcot Eckhardt Tiborral

Budapestről jelentik: Nagy érdeklődés közepette hangzott el ma este fél tíz órakor Gömbös Gyulának, Magyarország miniszterelnökének rádiónyilatkozata, amelyet a Magyar Távirati Iroda szerkesztőjének adott az aktuális bel- és külpolitikai kérdésekről. A miniszterelnök külpolitikai kérdéseket tárgyalt és megállapította, hogy

Európa a megbékélés és kiengesztelődés útjára lépett.

Felsorolja ennek bizonyítékait: a római háromas paktum, Mussolini és Laval megegyezése, a saar-vidéki probléma békés rendezése, a londoni angol-francia egyezmény, valamint a Németország kilátásba helyezett egyenjogúsítása. Kijelenti, hogy Magyarország is bekapcsolódik a nemzetközi együttműködésbe, hozzájárul az európai kibontakozás érdekében folytatott munkához s a maga részéről minden tekintetben igyekszik a béke ügyének szolgálatát tenni.

Ezután a külpolitikai kérdésekre tért át és megállapította, hogy egyesek meglepetéssel vették tudomásul, hogy kormánya meg is akarja valósítani bejelentett reformterveit. Pedig erre feltétlenül szükség mutatkozik — mondotta, — mert a legtöbb forradalom igazi oka a makacs és rövidlátó politika volt. Leszögezi azonban, hogy reformtörökvései nem irányulnak sem a töke, sem a földbirtokos, a vagyonos osztály ellen, a magántulajdont mindenképpen tiszteletben tartja. Gömbös Gyula kijelentette ezután, hogy olyan pénzügyi intézkedést sem akar életbeléptetni, amely inflációt jelentene, vagy csökkentené a pengő vásárlóértékét.

Beszéde további során a miniszterelnök kijelentette, hogy

nem tűr olyan szélsőséges agitációt, amely új földreform ígéréssel a magántulajdon ellen lázít,

viszont nem szabad, hogy egy, a magyarság testétől-lelkétől idegen, messzeeső forradalom még egyszer tápot kaphasson. Megcáfolta azt a hírt, hogy széjjel akar né robbantani a jelenlegi kormánypártot és új pártot alakítani, majd rátért az Eckhardt Tiborral történt megegyezésére és szakítására. Gömbös itt kijelentette, hogy soha mást, mint a titkos választójogot és korrekt választásokat nem ígért. Ezt annál könnyebben megígérhette, mert a saját programjában is szerepelt. Az Eckhardtékkal való paktum felbomlott és

ha szükségesnek mutatkozik, felveszi a harcot Eckhardt Tiborral.

— **Vannak, akik azt állítják, hogy radikális földreform készül a birtokososztály ellen?** — hangzott az egyik kérdés.

— **Rátogás** — felelte Gömbös — **semmitféle földreformot nem akarok és távol állok minden radikálizmustól és jogfosztástól.**

Halálra ítélték a Lindbergh-bébi meggyilkolásával vádolt Hauptmann

Drámai jelenet az ítélet kihirdetése előtt — Egy lelkész Hauptmann ártatlanságát akarta bizonyítani

Flemmingtonból jelentik: A Hauptmann-pör tegnapi tárgyalásának végén váratlanul drámai fordulat állott be. Amikor a bíróelnök már megkezdte az esküdtek kioktatását, hogy milyen jogi szempontokat kell figyelembe venni a verdikt meghozatala során. Burns Vince, a kongreganista egyház papja követelte, hogy hallgassák ki, mert fontos tényről akar tanuvallomást tenni. Kiabálva elmondta, hogy 1932. virágvasárnapján, néhány héttel a Lindbergh-gyermek elrablása után,

felkereste őt egy férfi s meggyőnta neki, hogy ő követte el a halállal végződött gyermekrablást.

Az illető hasonlított ugyan Hauptmannhoz, de nem ő volt. Burns lelkész bejelentése villámcsapásként érte a bíróságot és hallgatóságot egyaránt.

A nagy izgalmat keltő intermezzo után az elnöklő bíró figyelmeztette az esküdteket, ne engedjék befolyásolni magukat a lelkész nyilván kitervezett fellépésétől.

A botrány hírére többszáz főnyi tömeg valóssággal megostromolta a bíróság épületét, követelve, hogy adjanak alkalmat Burnsnek is a vallomásra.

A tömeget rendőrség és katonaság oszlatt szét.

Az esküdtek verdiktjukat a Lindbergh-bébi elrablásával és meggyilkolásával vádolt Hauptmann ügyében egyébként az éjszakai órákban mondták ki. Az esküdtek külön feleltek az elrablás és külön a gyilkosság kérdéseire, mindkettőben: **igennel válaszol-**

Majd kijelentette, hogy csupán azt akarja megakadályozni, hogy egyes vidékeken a latifundiumok megakadályozzák a gazdák birtokszerzési lehetőségeit. Ugyanakkor azonban leszögezte, hogy a hitbizományi rendszert megvédi, sőt kiterjeszti és

eszébe sincs hozzányulni történelmi családok ősi birtokaihoz.

Ezzel szemben kisebb birtokokra is kiterjeszti a hitbizományi rendszert. A miniszterelnök nyilatkozata végén kijelentette, hogy a haladó konzervatív gondolat védője, politikája preventív politika, amely megelőzi a nagyobb bajokat és kizárja a revolúciós megoldások lehetőségét is. Felveszi reformtervei összes elleneivel a harcot és megvalósítja programját, amelyben a titkos választójog is szerepel. Gömbös Gyula nyilatkozata Magyarországon nagy érdeklődést keltett.

tak, azaz úgy a rablásban, mint a gyilkosságban bűnösnek mondták ki Hauptmann.

Az esküdtek verdiktje alapján a bíróság rövid ideig tartó tanácskozás után kihirdette ítéletét, amely szerint Hauptmann a két büncselekményért halálra ítélt. A halálos ítélet március 18-ikának hetében fogják végrehajtani, a kivégzés villamosszékekkel történik. Hauptmann az ítéletet teljesen megtörve hallgatta végig, felesége, aki jelen volt az ítélet kihirdetésénél, nevetőgörcsöket kapott, a teremőröknek kellett lefogni az asszonyt, akin teljesen elhatalmasodott az idegroham.

— **Mindennek vége!** — kiáltotta, miközben kivezették a teremből.

Az ítéldbíró első szavazóbírája az ítélet kihirdetése után a következő nyilatkozatot tette:

— **Az ítélet megfelel az amerikai közvélemény hangulatának, mely azt óhajtotta, hogy a bébi elrablója és gyilkosa halállal bünhődjön szörnyűségeiért.**

Az ügyészség egy tagja ugyancsak nyilatkozatot adott, a következőket mondotta az újságíróknak a nyilvánosság részére:

— **Az esküdtek igazmondása a teljesen bebizonyított tényeken alapszik, Hauptmann bűnössége vitathatatlan.**

A halálra ítélt Hauptmann is engedélyt kapott, hogy nyilatkozzon. Hauptmann a következőket mondotta:

— **Az ítéletet megfellebbezem, így a kivégzésem elhalasztódik. Remélem, hogy fellebbezésem eredménnyel fog járni. Ártatlan vagyok!**

Jogászörökben úgy vélik, hogy Hauptmann fellebbezésének tárgyalására aligha kerülhet sor május előtt.

A flemmingtoni ítélethozatalt Amerika minden részében milliónyian várták a rádió mellett, mert előre jelezve volt, hogy a verdikt meghozatala után az ítéletki hirdetés minden részletéről bőségesen tájékoztatják a rádióleadók hallgatóikat. Az ítélet általában nem keltett különösebb meglepetést,

számítottak rá, hogy a sok bizonyító adat után az ítélet csakis halálos lehet.

Néhány órával az ítélet kihirdetése után Hauptmann Brunót átszállították a trentoni fegyház siralomházába, ahol rajta kívül még öt halálraítélt fegyenc várja sorsának megpecsételését. Hauptmann kivégzésére azonban május előtt semmi esetre sem kerülhet sor, mert úgy Hauptmann, mint védői fellebbezést jelentettek be, már pedig a fellebbezés tárgyalása csak májusban lesz.

Az ítélet kihirdetése után a védők kijelentették, hogy továbbra is mindent megtesznek Hauptmann érdekében.

A walesi herceg nősüléséről

Írnak a bécsi lapok — Miért utazott Elías páрмаi herceg két leányával Kitzbühelbe — Kombináció a spanyol infánsnővel

Kitzbühelből jelentik: Elías páрмаi herceg és két leánya, két nappal ezelőtt Kitzbühelbe érkeztek. Elías herceg, mint ismeretes, Zita anyakirályné öccse. A bécsi lapok kimerítően foglalkoznak az eseménnyel s arról írnak, hogy a herceg érintkezést keresett a Kitzbühelben tartózkodó walesi herceggel. Szó van arról, hogy

Elías herceg idősebbik lányát a walesi herceg feleségül veszi.

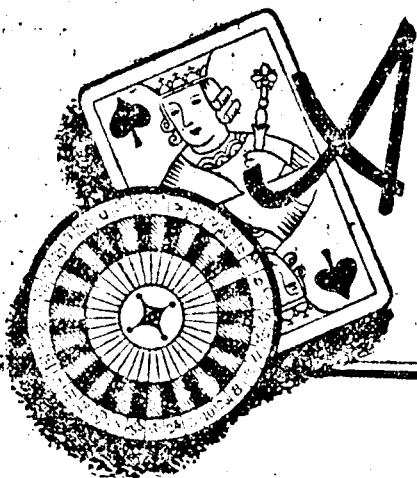
A Sunday Expressz tegnapi számában szintén foglalkozik a pletykával. A lap úgy tudja, hogy a herceg valóban házasodni kíván, azonban a lap úgy tudja, hogy a kiszemelt, nem Elías herceg leánya, hanem

Mária Krisztina spanyol infánsnő, Alfonz exkirály leánya, aki szintén Kitzbühelben tartózkodik.

A párisi lapok is foglalkoznak a walesi herceg házassági terveivel és szintén úgy tudják, hogy Mária Krisztina spanyol infánsnő az, akinek a kedvéért a walesi herceg Kitzbühelbe utazott.

Egy külföldi lap munkatársa Kitzbühelben meginterjúvolta Mária Krisztina spanyol infánsnőt. Az infánsnő 21 éves, magas, karcsu termetű, haja fekete és igen szép szemei vannak. Az infánsnő szenvedélyesen síel és igen nagy rutinra tett szert ebben a sportágban. Az újságíró kérdésére meglepetten válaszolta:

— **Házasság? Alig hiszem, hogy erről szó lehetne. A walesi herceget gyermekkorom óta jól ismerem és kettőnk között igazi barátság fejlődött ki. Nagyon becsüljük egymást, azonban semmiféle házassági tervről nem tudok.**

Paul Jób
REPORT-
REGÉNYE

Láthatatlan birodalom

Pillanatfelvételek Fortuna palotájából

(27)

Elegáns gyík-
bőr-tárcák és
kopott briffás-
lik regénye — A

„sétálók”. — Detektívek a játékosok között — „Enyém a tét!” — Matematika-könyvek a rulett-asztalnál — Akik csak számra tesznek. A zéró-játékosok. Finom noteszek, kockás füzetek, lénázott papírosok, színes ceruzák a zöld asztalon...

(Copyright by Jób Paul. Utánnymás tilos.)

Szikrázva szórják fényüket a sok-águ csillárok és az asztalok fölé erősített ernyős lámpák a játék birodalmára. A kaszinó tele van. Az asztalok körül mozogni se lehet...

Most a reszkető kezek elé kitett rekvizitumokat figyelem meg.

Mindenki — kevés kivétellel — ceruzát tart a kezében. Sokan vannak, akik előtt három ceruza van. Pirossal jelzik, ha vörös szám jött ki, kézzel írják föl a feketét és feketével a zérót. Karikát jegyez fel finom, aranysegegyű noteszébe a monoklis ur, keresztrel jelöli meg kockás füzetén — olyan ez, mint amibe leckéinket írtuk az iskolában — odahaza előre gondosan följegyzett számok mellett az eredményt az a nett, rendes ur, aki középiskolai tanárnak látszik, egy kedves, őszhajú öreg asszony pedig csak közönséges lénázott papíroson készíti jegyzeteit. Mások előre megnyomtatott jegyző-lapokat használnak, a lakájok állandóan hordozzák ezeket az asztalok körül.

Mindenki jegyez.

Mindenki számol.

Vastag könyvek, színes táblájú füzetek hevernek az ülések előtt, szisztema-könyvek és olyanok, amik akár a badeni, akár a semmeringi, vagy montecarloi kaszinók „permanenciáit” — így nevezik az egyes asztalok eredményeit — tüntetik fel. Kifejezéseket hallok, amiket nem hallottam soha. „A zéró korongnak kell most jönni!” — mondja a komoly pesti orvos, marokszámra szórja a zsetonokat a 3, 26, 0, 32 és 15 számokra. Miért éppen ezekre? Mert a rulett korongján ezek a zéró szomszédjai. Ugy fekszenek egymás mellett, mint a térképen Ausztria, Liechtenstein és Svájc. „Quatre premier!” — hársogja a híres filmrendező és a krupié odateszi a szerény husz sillingest az asztal első vonalának sarkára, ahol négy szám találkoznak. A postaigazgató „csak” tucatra jáaszik. Tíz sillinget reszkíroz, hogy ötöt nyerjen. És nyolc óra felé boldogan kel fel az asztaltól, ma megint eredménnyel operált: ötven sillinget nyert délután négy óta...

Két bécsi fiú ül mellettem. Ovatosan játszanak. Előttük egyre gyűl a zseton — a pénz. Minden tét után összeszámolják a nyereséget. Aztán megbeszélik, hova tegyenek. Bécsi alapossággal tartják rendben az öt, tíz, husz sillingeseket. Egyszerre megérkezik az első százás. Majd a második.

Az arcuk csillog az örömtől. Folyton számolják a pénzt. Már nyolcszázon felül nyertek. Mondja az egyik: „Hans ne hagyjuk abba?” Feleli a másik: „Megbolondultál?” Emelik a tétet. Nyerne. Aztán az egyik kipirult arccal egy százast dob fel. A pirosra. Zéró jön ki. A száz sillinges zsetont a krupié, fekete gereblyéjével a semleges vonalra tolja. Ujra pereg a golyó. Kijön a tizenegyes. Fe-

kete. A zsetont besöprik. A két fiú összenéz. Nem szólnak egy szót sem. Az egyik most már kétszázast tesz fel. A feketére. Kijön a vörös. A másik szégyenkezve előszedi kopott pénztárcáját. Odasandítok. Névjegyek, zálogcédulák, fotográfiák vannak benne. És szerényen húzódik meg a sarokban egy gondosan összehajtott husz sillinges. Ami még az elsejei fizetésből megmaradt. Még mindig van előttük vagy háromszáz silling. Most nem tesznek. Látszik róluk: nagy harcok dűlnak odabenn. Az egyik feláll. „Már nyolcszáz sillingünk volt, nem kellett volna hazárdiroznod!” „Te nem értesz ehhez! A Jellinek vasárnap kétezret nyert! Én az ő szisztémájával játszom!” Megint tesznek. Nyerne. Az arcuk szomorúságát öröm váltja fel. A következő tétjük elvesz. Az egyikük most megszünteti a társas üzletet, kiveszi a részét és megy

Egy játékos, aki nyer és — egy játékos, aki veszít...

a pénztár felé. A másik marad. Tíz perc múlva megy ő is — pénz nélkül.

Elegáns gyík-bőr-tárcából feketére égett arcú ur egy csomó bankót huz ki. Csupa százás...

Hanyagul dobja az asztalra. „Csak plakkot kérek!” Tíz darab százás zsetont dobna eléje. Ötöt feltesz a vörösre. Veszt. Odadobja a másik ötöt. Ez is eluszik. Megint bevált ezer sillinget. Ujra a vörösre tesz. Nyer. Ott hagyja az egészet. Ujra a vörös jön ki. Fenn hagyja az egész kétezret. A tétje megduplázódik. Elveszi. Ötszázast a páratlanra tesz. Nyer. Tíz perc alatt tízezer sillinget nyert. Már megy is kifelé.

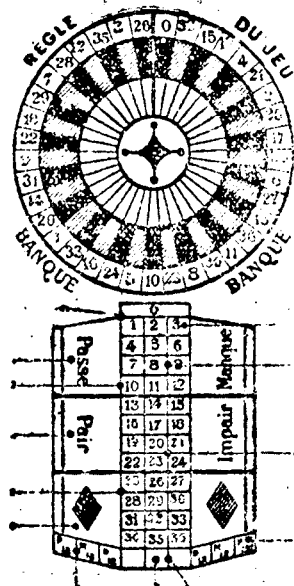
Nincsen nála jegyzőblokk és színes ceruza...

Zaj hallatszik az asztal körül. „Ugy-e uram, Ön is látta, hogy én tettem a nyolcasra? Tessék a tétemet kifizetni!” — kiáltja egy elegáns hölgy, a szemei reszkednek a nagy izgalomban. A másik, vörös kezű, kővér ember replikázik: „Egész este a nyolcat játszom! Megmondhatja a krupié is! Nem hagyom az igazamat!” „En sem”. A krupié megvárja, amíg elül a zaj. Aztán kifizeti a háromszázhatvan sillinget a — vörös kezű hentesnek. „Madame már ma harmadszor kezd vitát!” —

mondja csöndesen, mire önagsága elhallgat. Két perc múlva már egy másik asztalnál próbál szerencsét. De már figyelik. Az az elegáns gentleman mellette, aki olyan szolgálatkészen szolgál tüzzel, ha önagsága cigarettára akar gyújtani: — detektív. És ha megegyeszer lesz vita: önagsága holnap már nem játszik...

Egyszerű fekete ruhában, de azért kisminkelve, kissé molett hölgy izgul a tábló körül. Három fiú játszik. Előttük már magas halomban áll a nyereség. Lehet több ezer silling. A hölgy folyton cibálja a fiukat. „Elég volt, a fák nem nőnek az égig!” — mondja eleinte halkán, majd egyre hangosabban. A fiúk végre felállnak. Már menőfélben oda-dobnak a tizenhetes számra husz sillinget. Induló-

Roulette-Spielnotizen

Die verschiedenen Spiele

1. Eine Nummer spielen, a. B. Nr. 3 (ouer en plein).
2. Zwei Nummern spielen, a. B. Nr. 4 und 9 (tier & cheval).
3. Auf eine Reihe von drei Nummern setzen, a. B. Nr. 10, 11, 12.
4. Ein Carr: von vier Nummern spielen, a. B. Nr. 20, 21, 22, 24.
5. Oder die vier ersten Nummern (0, 1, 2, 3).
6. Transversale (6 Nummern), a. B. 25, 26, 27, 28, 29, 30.
7. Finfzehn Chances, a. B. Schwarz (noir), Rot (rouge), Gerade (pair), Un-gerade (impair), Hoch (pass), Nieder (manque).
8. Auf ein Dutzend od. eine Colonne (de 12 Nummern).
9. Auf zwei Dutzend od. zwei Colonnen & above.

Fortsetzung Seite 4

A rulett-notesz, amibe a játékosok az eredményeket feljegyzik.

félben várják a golyó forgását. „Tizenhét! Fekete. Páratlan!” Kiáltja a krupié és — a fiúk sorsbetejcsedett. Valamennyi rátámad a szegény nőre. „A vesztünket akarod Rezsini!” — kiáltják és leülnek újra. Vadul dobálódznak. Fél óra múlva készek. Rezsinnel kell fizetni hazafelé a taxit...

Egy sánta ember, tanító valahol a szomszéd-ban, ott setteng az asztalok körül. De nem játszik. Csak nézgelődik. A múlt héten nyert tizenkétezer sillinget, rendőrrel kísértette haza magát éjjel, mert félt, hogy kirabolják, azóta eljön ide, pénz nélkül, mert a felesége nem ad neki — csak öt sillinget. Ha ezt elveszti, megy a heurigerhez, ott várja már az asszony és mennek szépen haza...

Az emberek arcáról le lehet olvasni, hogy veszítettek-e, vagy nyertek.

Öt méternyire elárulják: szerencsésük volt-e a kaszinóban.

Es mese az, hogy fantasztikus összegeket játszanak el a zöld asztal mellett. A gazdasági krízis rányomta bélyegét a kaszinókra is. Fantasztikus összeget csak — nverni lehet. Veszteni nem! Mindenki kiszámított pénzzel jön el ide, ha leégett: passz! Nincs tovább. Ha valaki „benne van” és rendelkezik annyi lelki erővel — a legtöbb ember nem rendelkezik ezzel — akkor nyerhet, ha nverése egy részét félre teszi és „csak a bank pénzével hazárdirozik!”

Nászutasok állnak meg mellettem. Az asszony izgatottan szorongat egy darab zsetont a kezében. Talán huszszor is fordul a golyó, amíg elhatározza magát, hogy feldobja. A férje nem szól egy szót sem. A zseton odagurul az asztalra és magától megáll a nyolcas számnál. A krupié kérdően néz a párra, de az asszony mosolyogva szól: „Hagyja ott, ahova esett!” A zseton okosabb, mint én! A nyolcas jön ki. A menyecske tapsol örömeiben, de mindenki örül. És újra kijön a nyolcas. „Szűz kéz!” — jegyzi meg valaki, a fiatal asszony elpirul és már belekapaszkodik az urába, akit kifelé vonsoz. Nekik elég volt.

Odakinn a felváltott krupié cigarettáznak, mosolygó arcú emberek indulnak kifelé és gyűrött arcuk kérnek kölcsön a barátjuktól két sillinget autobuszra. Az angol diplomata felesége panaszkodik, hogy megint veszített. Abraham Pali nyert. A miniszter urnak most jött ki a száma. Genfben nem örült úgy a sikerének, mint itt...

Vagy talán: ott leplezni tudta az örömét...

Itt: képtelen rá.

Ebben a teremben nem ismerik a diplomata fagyos mosolyát...

KERPEL könyvtár
vezet! Havi díj **40** lej.

HIREK

Békésen intézték el a Sziget Klub kártya-afférját

Budapestről jelentik: A Sziget Klubban történt kártyaaffér miatt — mint ismeretes — Zichy Ede gróf provokálta Belicska Sándor volt honvédelmi minisztert, a Sziget Klub elnökét és a választmány tizenegy tagját azért a sértő tartalmúnak vélt levél miatt, amelyet a klub elnöke, illetve választmányai írt magyarázatkerő levelére. Értesülésünk szerint a Sziget Klub választmányai foglalkozott az ügyvel.

A sorozatos provokálás után a választmány az volt a fel fogása, hogy határozatiért nem lehet senkit sem felelősségre vonni. Hosszas tárgyalások előzték meg a választmány döntését s mindezenre úgy határoztak, hogy Belicska Sándor elnök és tizenegy választmányi tag nevében megbízottakat neveznek meg, még pedig két olyan ur személyében, akik közül egyik sem tagja a Sziget Klubnak.

A segédek kedden délután összeültek és jegyzőkönyvileg intézték el a bonyodalmas lovagias ügyet. A Sziget Klub elnökének, illetve választmányának a megbízottai kijelentették, hogy a klub vezetősége, mint olyan, erkölcsi testületként írt levelet Zichy Ede grófnak s ezért a lovagias eljárásnak helye nincs. Zichy Ede gróf megbízottai a választ tudomásul vették s az ügyet békésen lezárták.

— **PELMELEGEDES VÁRHATÓ.** Nyugati, majd délnyugati szél, nyugatról terjeszkedő felhőzet, több helyen havazás, esetleg havaseső, a hegveken erős zuzmaraképződés. A hőmérséklet tovább emelkedik.

— **Adóvallomások benyújtása február 28-ig.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium elrendelte, hogy az adóvallomások benyújtásának határidejét február 28-ig meghosszabbítsák.

— **Meghalt Ion Bianu tanár, az Akadémia tagja.** Bucurestiből jelentik: A Calea Victoriei levő lakásán tegnap este meghalt Ion Bianu tanár, az Akadémia tagja, aki egy ideig elnöke is volt a Román Akadémiának. Ma délután ülést tartott az Akadémia tanácsa és megtette a temetésre a szükséges intézkedéseket.

— **Zár alá helyezték Salonta város minden vagyonát.** Salontáról jelentik: Tegnap érkezett meg Salontára Ionescu bucarestii ügyvéd, a Posta-takarékpénztár jogtanácsosa, aki magával hozta az igazságügyminisztérium azon végzését, mely szerint Salonta város minden ingó és ingatlan vagyonát valamint készpénzállományát zár alá helyezi. Az ügy előzménye — mint már jelentettük — az volt, hogy a Postatakarékpénztár felmondta Salontanak 7 millió lejes kölcsönét, mivel a város nem birt elegendő tenni heti 40 ezer lejes fizetési kötelezettségének. A zár alá helyezési végzés már a zárgondnokot is kijelöli Popescu Oheorghe, az állami adóhivatal főnöke személyében. Az első pillanatban nagy meglepetést keltett a hír Salontan, de végeredményben mégis megnyugvást okozott az a tudat, hogy a pénzkezelést kivesszük a jelenlegi vezetőség kezéből és a befolyó jövedelmet valóban a kölcsön törlesztésére fordítják, kivéve azt az összeget, mely a város adminisztrációjának zavartalan menetéhez szükséges.

— **KETTŐS SZEMÉLYVONATFORGALOM ARAD ÉS BATTONYA KÖZÖTT MÁJUS 15-TŐL.** Budapestről jelentik: A Szeged-Csanádi Vasutak és a román államvasutak képviselői közötti tárgyalások sikeresen befejeződtek. Megegyezés jött létre, hogy a CFR kettős személyvonatot állít be a forgalomba Arad-Battonya között, ahonnan közvetlen összeköttetés lesz Budapest felé. Az új vonatokat május 15-én állítják be a forgalomba.

— **Kötelezővé tették a diftéria-ellenes oltásokat.** Az egészségügyi minisztériumtól rendelet érkezett Aradváros vezetőségéhez, amelyben a minisztérium elrendeli a diftéria elleni védőoltások kötelezővé tételét. A diftéria elleni védőoltásokat ugyanolyan módon fogják alkalmazni, mint a himlőellenes védőoltásokat. A város közegészségügyi hivatala a közeljövőben kezd hozzá a rendelet gyakorlati végrehajtásához.

— A fagyhullám enyhülése Aradon már a kora reggeli órákban érezhetővé vált. A tegnapi husz fokos hideggel szemben ma reggel mindössze minusz 12 fokot mértek. A déli órákban már csak 2 fokon állt a hőmérséklet és kellemes sétaidő volt, míg délután kissé lehült a levegő, de a hőmérő nem sokkal tíz fok alatt állt a késő éjszakai órákig. Az ország többi részeiben egyelőre tovább tart a nagy hideg, de a meteorológiai intézetek jelentése szerint a hideg holnapra már mindenütt enyhül és ezzel egyidejűleg újabb havazások is várhatók. Maig a Középeurópára kiterjedt fagyhullám középpontjában állt Románia de különösen Erdély. A legnagyobb hideget Toplitán mérték, ahonnan minusz 34 fokot jelentettek. Hasonló hidegre ezen a környéken nem emlékeznek. Clujon minusz 32 fok, Timisoaran 29, Moldvában 25 fok a hideg.

— **Életfogytiglani fegyházra ítélték egy budapesti rablógylóskot.** Budapestről jelentik: A törvényszék ma hirdetett ítéletet Horvát Sándor szolgáló bűnügyében, aki — mint ismeretes — az elmúlt év novemberében szódásüveggel szétzúzta özv. Pólya Sándorné, Vilmos császár-uti trafikbélő fejét, majd kifosztotta. Az ügyész halált kért az elvetemült ember fejére. A bíróság szándékos emberöléssel párosult rablás bűntettében bűnösnek mondta ki Horvátot, de nem halálra, hanem életfogytiglani fegyházra ítélte. A vádlott enyhítésért, az ügyész minősítés miatt és a halálos ítélet kiszabásáért fellebbezett.

Marina és a hagyomány

Bármilyen népszerű is Angliában Marina hercegnő, mégsem tudja felvenni a versenyt azaz, amit a konzervatív angolok még nála is többre becsülnék: a hagyománnyal. London városi tanácsa elhatározta, hogy a város egyik előkelő régi uccáját, a Princes-Roadot Marina-Roadnak fogja átkezesztelni. Angliában az uccáátkezesztésekhez az ucca háztulajdonosainak is hozzászólási joguk van. Értesítették tehát a Princes-Road házainak tulajdonosait, hogy március elsejéig jelentsek be esetleges kifogásukat. Az ucca lakói egyénenként és együttesen is tiltakoznak az átkezesztelés ellen. Hivatkoznak arra, hogy az ucca ősidők óta viseli nevét, melynek már hagyománya és patinája van és ezért nem volna kívánatos, hogy most új nevet kapjon.

— **Halálozás.** Brunhuber Gyula hosszas szenvedés után 53 éves korában elhunyt. Temetése f. hó 13-án ment végbe és a felsőtemetőben levő családi sírkertben helyezték örök nyugalomra.

Hallo! Hallo!

Halközpont megszűnt, ugyanazon veze és mellett
MEGNYILT

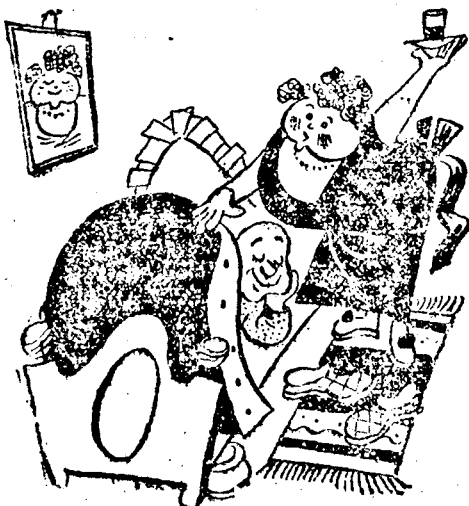
„Dunarea Halcsarnok”

P. Avram Iancu 7. Ura a mo-i mellett.

Élő és dunai halak, felvágott nagy harosak, fekete kaviár és füstölt halak állandóan kaphatók. Szolid árak! 744

— **Megkezdtek a kutyák új összeírását Aradváros területén.** A városi adóhivatal közgeit a városvezetőség speciális kérdőívekkel látta el, a melyet rövidesen megkap minden kutyatulajdonos Aradon. A kérdőívek a kutyatartókhoz intézett kérdéseket tartalmazzák és azokra pontosan feladni kötelesek a kutyatulajdonosok. A téves adatok beírót 500 lejtől 5000 lejtig terjedő bírsággal sújtják.

A gondos feleség

— **Károly, ébredj! Itt a ideje, hogy bevedd az altatószert!**

Németország átnyújtotta válaszjegyzékét a francia és angol nagykövetségeknek

Párisi hír szerint a német kormány válaszigyzékét délután nyújtotta át Neurath báró német birodalmi külügyminiszter a berlini francia és angol nagykövetségeknek. A válaszigyzék békülékeny hangú és nem zárja el a tárgyalások révén végleges megegyezéshez vezető utat. A válaszigyzék azonban úgy a keleti paktum, mint a dunai egyezmény ügyében fenntartásokkal él.

Az Echo de Paris értesülése szerint a francia külügyminisztériumban már ismerik a német válaszigyzékét, amit a londoni tárgyalásokkal kapcsolatosan ma nyújtottak át Berlinben az érdekelt hatalmak képviselőinek. Eszerint Németország készséggel hajlandó az együttműködésre a béke érdekében, de nem hajlandó módosítani korábbi elhatározását, azaz csak újrafegyverkezésének elismerése ellenében tér vissza a Népszövetségbe. A versaillesi békeszerződések katonai záradékának elenszolgáltatás nélküli hatálytalanságához ragaszkodik Németország — írja az Echo de Paris.

— **Elhunyt aradi vállalkozó főtisztviselő.** Egy aradi nagyvállalat régi főtisztviselőjének halálát gyászolja: Ludwig Lajos, az Andrányi Károly és Fiai cég érdemes hivatalnokja tegnap meghalt. Halálát rokonsága és számos tisztelője, valamint kollégái és barátai gyászolják.

— **Felvágta ereit az aradi várhidnál egy munkásasszony.** Ma este megrondító öngyilkosságot történt az aradi várhidnál. Brestil Józsefné aradi munkásnő az esti órákban a várhid közelében felvágta ereit. Eszméletlen állapotban találták meg a járőrök, akiknek értesítésére a közelbenálló rendőr a mentőknek telefonált. Az asszonyt súlyos állapotban szállították kórházba.

Elkésett beismerés...

Öt iratosuli gazda mézlopással vádolva került ma az aradi törvényszék elé. Négyen tagadták, hogy a lopásban résztvettek volna és kijelentették, hogy csendőri fenyegetésre tettek csak beismerő vallomást, az ötödik azonban őszintén beismerte, hogy ittas állapotban kifosztották egy közszégbeli gazda méhkasait és a mézet megették. A bíróság a négy tagadó gazdát két-két havi börtönrre, az őszintét pedig 15 napl elzárásra ítélte és a büntetés végrehajtását felfüggesztette. Amikor a többiek azt látták, hogy milyen jutalmat kapott az őszinteség, kórusban kiáltották az elnöklő dr. Moldovan Sabin felé:

— „Kérem szépen elnök ur, mi is beismerjük, tessék visszavonni a büntetést...”

A beismerés elkésett... Sőt még az sem segített, hogy az elítéltek közül ketten lemondottak a felelősségi jogról, abban a reményben, hogy meglágyítja az elnök szívet...

— **Törvényszéki hírek.** Az aradi törvényszék ma kéthavi elzárásra ítélte Lingurar Tódor volt vasuti munkást, aki a mozdonyokról lelopta a részalkatrészeket. — Novák Róza és Kolompár Károlyné több hónapot követelt a bíróságtól, hogy az elítéltek közül ketten lemondottak a felelősségi jogról, abban a reményben, hogy meglágyítja az elnök szívet...

— **Elhízott egyéneknél a már régóta szívesen alkalmazott természetes „Ferenc József” keserűvizkura a bélműködést erőteljesen előmozdítja, az anyagcserét tetemesen előlökíti, a zsírmennyiséget megfelelően lecsökkenti és a testet könnyedé teszi.**

— **Borzalmas vasuti katasztrófa Oroszországban.** Moszkvából jelentik: Mideraniapov állomás közelében a nyílt pályán egy teher- és egy személyvonat összeütközött egymással, úgy, hogy a két vonat több kocsija a szomszédos vágányra zuhant. A következő percben hirtelen feltűnt a bakui gyorsvonat és még mielőtt leállíthatták volna, ráfutott arra a vágányra, amelyen a kisiklott kocsi heverték. A hatás borzalmas volt. A mozdonyt követő 3 szerkocsi és 6 személykocsi kiugrott a sinekről. A hivatalos moszkvai jelentés a szerencsétlenség áldozatairól mindeddig nem közölt pontos számadatokat.

— **Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

ROZSNYAI: Piata Avram Iancu,

FÖLDES: Str. Eminescu.

KÁRPÁTI: Bulevardul Regele Ferdinand

— Ma Aradra érkezett Bucurestiből egy katonai lóvásárló-bizottság, amely 35 nyerges lovat akar Aradon vásárolni. Az aradi Mezőgazdasági Kamara felhívja a gazdákat, hogy lovaikkal jelenjenek meg a pénteki állatvásáron.

— Egy szélhámos fiatalember Minimax-készülékeket csalt ki több aradi kereskedőtől. Érdekes módon csalt ki Minimax-készülékeket egy fiatalember több aradi kereskedőtől. A napokban egy jól öltözött fiatalember állított be néhány fővárosi kereskedőhöz, akik az úgynevezett „Minimax” automata tüzoltókészülékkel vannak felszerelve. A fiatalember előadta, hogy ő a cluji központ megbízottja s mint ilyen végigjárta a Minimaxal rendelkező kereskedőket, hogy a készülékeket, amelyekért a cég felelősséget vállalt, felülvizsgálja. Minden kereskedő készséggel hagyta megnézni a készüléket, sőt amikor a fiatalember hibát talált rajtuk, hagyta, hogy magával vigye javítás céljából. Négy aradi cégtől sikerült „javításra” kapni ilyen értékes készülékeket. A kereskedők vártak néhány napig, amikor azonban a fiatalember nem jelentkezett a megjavított készülékkel, irtak a cluji központnak és érdeklődtek alkalmazottjuk iránt. Néhány nap múlva megjött a válasz, amely arról értesítette az aradiakat, hogy a fiatalember évekkel ezelőtt kilépett a cégtől és nyilván szélhámos-ságot követett el, akkor, amikor a vállalat nevében felülvizsgálni jött a Minimax-készülékeket. A megkárosított kereskedők feljelentést tettek a szélhámos ellen, aki állítólag Timisoarara tette át működésének színhelyét.

— Asztmás, szénalázás, csalánkiütéses, mérgező betegségek kivizsgálása és gyógykezelése a legmodernebb klinikai elvek és eljárások szerint történik a Svábhegyi szanatóriumban (Budapest).

— **BÁLI TOALETTEKET ÉS JELMEZÉKET** nagy szakértelemmel és jutányosan készít Trébits Lenke divatszalonja, Bui. Regina Maria 21.

— A szezon legfényesebb bálj éjszakáját varázsolja a Hakoah ambiciózus rendezőgárdája a szombati bála elő és a nagyszabású álarcos tánc, mulatság előkészületei befejezést nyertek. Kétjű jazz-zenekar, gazdag büffé, valamint számos kedves meglepetés vár a bál közönségére, amely a szombati Hakoah bálát felkeresi.

— **Móra Ferenc-emlékünnepe** a Kulturpalotában. Már említettük, hogy a Kölcsény-Egyesület is bekapcsolódott azoknak a magyar közművelődési intézményeknek a sorába, akik Móra Ferenc halálának első évfordulóján megemlékeznek az elhunyt író művészi és emberi értékeiről. A Kölcsény-Egyesület ehhez a nemes kegyetes munkához a február 17-iki, vasárnap délutánra biztosította a Kulturpalota termét tagjai számára. A nagy magyar író emlékéhez méltó szép műsorral várja a Kölcsény-Egyesület közönségét. A magyar irodalom kitűnő aradi tanára, Berthe Nándor dr. mondja az emlékbeszédet Móra Ferencről, kinek három szép versét fogja elszavalni Hendl Gitta, aki legutóbb az aradi társaséletben nagy sikereket aratott kitűnő előadóképességével. Móra emlékeztetének hódolatul lesz a kulturált ének-művészetével népszerű Várfalvi Elza éneke, aki Vincze Zsigmond két dalát fogja előadni, abból az operettből, melyet Móra bájos verses népmeséjének, az Aranyszörny bárányának szövegére írt. A széphangu énekesnőt kitűnő ének-mestere, Fetter Irén fogja a zongorán kísérni. A vasárnapi irodalmi délután tartalmas gazdagságát növelni fogja még az aradi evangélikusok kiadváló szónok papja, Dénes Béla egy a mai ifjúság útjairól szóló előadással. Várfalvi Elza és Bakó Lászlóné énekkettőssel — Fetter Irén kíséri a zongorán és Freimann Sándor gondolkodó játékkal, melynek hatását Schwarzberger Lili szép zongorakísérete fogja emelni.

— **Koszorúmegváltás.** Ludwig Lajos, az Andrányi-cég elhunyt tisztviselője koszorú megváltása fejében Koller János 600 lejt adományozott az aradi római-kath. egyház szegényei részére.

— **Turistaság.** A „Soc. Carp. Ard. Sectia Czáran Gyula” aradi csoportja folyó hó 16-án, szombaton délután 1 óra 30 perckor induló villamossal si-turát indít a Livadia 10. megállótól a Carcima-n át Casoiara. Ott meghálás, vasárnap indulás vissza Crucea Tiganului irányban gerincvándorlás. Visszatérés Aradra este 20 órakor. Vezető Kanyuk János. Vendégeket szívesen látnak. 10 résztvevő jelentkezése esetén oda és vissza külön „turista-szakasz” van fenntartva. Kértenek a jelentkezők, hogy legkésőbb negyed órával vonatindulás előtt a vezetőnél jelentkezzenek.

— A Köz- és Magánalkalmazottak Nyugdíj-egyesülete február 16-án, szombaton délután 4 órakor választmányi ülést tart, amelyre annak tagjait ezennel meghívja. Az egyesület vezetősége értesíti tagjait, hogy a személyazonossági igazolványaikat átvehetik mindazok, akik e hó 10-ig átadták megújítás végett. Az e héten beadott igazolványok csak a jövő hét keddién vehetők át. Az elnökség.

Egy bucures'i-i lap feltűnéstkeltő leleplezése:

Milliókat vettek fel érdemtelenül a CFR könyvelési szakértői

Vizsgálat indult meg Puscariu, a vasut pénzügyi vezetője ellen — Teljes a zűrzavar a CFR könyvelése körül

Bucurestiből jelentik: Az egyik fővárosi lap hatalmas cikkben számol be arról a vizsgálatról, amely a közelmúltban folyt le a vasut könyvelése kérdésében és érdekes leleplezésekkel szolgál arról, hogyan dobtak ki a CFR-nél milliókat az ablakon. A beszámoló elmondja, hogy 1929-ben a pénzügyminisztérium megállapította, hogy a CFR könyvelése nem felel meg a követelményeknek és kívánsága nyomán a CFR vezérigazgatósága el is határozta, hogy reorganizálja egész könyvelési rendszerét. Erre a célra két angol könyvelési szakértőt hívott meg.

Az angol szakértők majdnem két éven át működtek a CFR-nél. Az egyik, N. W. Duthie huszónapos működéséért 4 millió 90 ezer lejt, a másik, Harris Burland 1 millió 431.500 lejt kapott. Távozásuk után — állapítja meg a lap — a vasut könyvelésénél még nagyobb káosz uralkodott, mint azelőtt. A vasuti vezérigazgatóságnál úgy látták, hogy új szakértőre van szükség, aki az angol könyvelési rendszer alapján végrehajtja a reorganizálást és erre a célra a Banca Nationala egyik főtitkárát, Puscariut nevezték ki, aki működéséért havi 130 ezer lejt fizetést kapott. Puscariu átvette munkakörét s hamarosan a CFR pénzügyi osztályának vezetője lett. A bucures'ti-i lap szerint az utóbbi időkben illetékes körökben elégedetlenek voltak működésével, amelynek felülvizsgálását határozták el és ez alkalommal kiderült, hogy a vasut könyvelésénél nagyobb szabálytalanságok történtek, mint valaha.

Vizsgálatot rendeltek el a könyvelési osztálynál. És a vizsgálóbizottság már be is ter-

jesztette jelentését, amely szerint a könyvelésnél teljes káosz uralkodik. Az előlegek számláját — mondja a jelentés — rendetlenül vezették és ez az oka annak, hogy a 144 millió lejes számlát nem tudják lezárni. Hasonló a helyzet a segélyszámlánál, míg a garancia-számlánál a vizsgálóbizottság tizenkét millió lejes hiányt konstatait. A külföldi vasuti számláknál, amelyek tízmilliókról szólnak, olyan nagy az összevisszaság, hogy még a könyvelési szakértők sem ismerik egyelőre ki magukat. Hasonló szabálytalanságokat észleltek a csekk-számlánál. Megállapította továbbá a vizsgálat, hogy

feleslegesen személyzetet vettek fel és ilyen módon 36 millió 84 ezer lejt költöttek el, anélkül, hogy erre szükség lett volna.

Százszámra vá sároltak írógépeket, amelyeknek egyrésze a raktárba került és beroszdásodott, azonkívül irodai berendezésekre is milliókat költöttek el, anélkül, hogy erre szükség lett volna. Puscariu egyszerű aláírására folyósították a pénzeket, anélkül, hogy valaki ellenőrzést gyakorolt volna arravonatkozólag, szükséges-e az illető kiadás.

Mindezekért a vizsgálóbizottság Puscariut, a CFR pénzügyi igazgatóját teszi felelőssé és ezzel kapcsolatosan a bucures'ti-i lap azt követeli, hogy a vasuti vezérigazgatóság tegyen feljelentést az igazgató ellen úgy a legfelsőbb számvevőszéknél, mint az ügyészségen és bocsássa el nyomban állásából. A leleplezés nagy feltűnést keltett a fővárosban, ahol érdeklődéssel várják a további fejleményeket.

London-Budapest nyolc óra

Április elsején megindul a London-Budapest közötti légitforgalom

Budapestről jelentik: Április elsején megindul a London-Budapest közötti közvetlen légi forgalom, amit az angol légitársasági társaság gépei bonyolítanak le. A menetidő mindössze nyolc óra. A London-Budapest közötti közvetlen repülőjáratot az angol légitársasági társaság határozta el. A repülőgépek utiránya

Londonból Köln, Halle, Prága és Budapest lesz és a gépek óránként 232 kilométeres sebességgel haladnak. Megállapították már a Londonból induló gépek menetrendjét is és eszerint naponta délelőtt 10 órakor indulnak a gépek a London melletti Croydoni repülőtérről és délután 6 órakor érkeznek Budapestre.

Szombaton hirdetnek ítéletet a budapesti bankrablók fölött

Az ügyész halálos ítéletet kér mindhárom vádlóra

Budapestről jelentik: A Szabadság-téri bankrablók ügyének mai tárgyalásán Gadd elnök közölte, hogy a fogházlelkészletől levelet kapott, melyben a lelkész leírja Radovicsal és Tarival folytatott beszélgetését és elküldi Tari sajátkezüleg írt önvallomását is, amelynek a címe: *Tari Nándor bandita megtérése*. Tari az elnök kérdésére elmondja, hogy az önvallomást ő írta. Az elnök elrendeli az önvallomásnak és a leveleknek felolvasását, annak ellenére is, hogy az ügyész ezt ellenzi. Az ügyész ugyanis kijelentette, hogy az önvallomást nem Tari írta, hanem a lelkész. Ezt magától a lelkésztől tudja.

Ezután felolvassák a leveleket, amelyek szerint Tari megtért a fogságban, imádkozik, bibliát olvas és bűntől, Utána Német Ödön tör.

vénysszékl orvosszakértő terjeszt elő véleményét, amely szerint mind a három vádlott teljesen épelméjű. A bíróság elnöke ezután a bizonyítást befejezettnek nyilvánította, habár a védők újabb tanúk beidézését kérték. Grakó ügyész emelkedett ezután szólásra és elmondott terjedelmes vádbeszédét. Kijelentette, hogy

a három vádlott egészen új stílusú bűnöző, amilyenek még nem állottak magyar bíróság előtt.

Négy év alatt előre megfontolt kegyetlenséggel és hidegvérrel hajtották végre főtlenes rablásokat és közben az emberi életet is könnyű módon gázolták le. A tények alaposan megcáfolják állításukat, hogy ők nem akartak ölni. Hosszu fejtegetései után

mind a három vádlottra halálbüntetés kiadását kérte.

Ezután Varga Béla dr., Tari és Szepesi védője, majd Kádár Miklós dr., Radovics védője beszéltek, végül az elnök kihirdette a bíróság határozatát, hogy *ítéletelhirdetésre csak szombaton kerül sor*.

Szeplős, pattanásos,

májfoltos, miteszerű arcát hozassa rendbe

PILISINE kozmetikai salonban, Bulev. Regina Maria 17. (Réthy-ház.)

Elsüllyedt világ

Az aradi Pöltzl-kávéház

Ongyilkos lett az építész, amikor a kávéház épülete beomlott — Híres billiárd-csaták a Pöltzl-kávéházban (2. közlemény.)

legendája

Mai lapszámunkban cikket közlünk, amelyben Arad egyik régi és híres kávéháztulajdonosáról, Zemplény Sándorról emlékeztünk meg. Ugyancsak a régi Aradnak egyik ismert kávéháztulajdonosa volt Weitner József, aki később üzletét Pöltzl Miksának adta át. Weitner József kávéháza a jelenlegi Duca-uca és Avram Iancu-tér sarkán működött, a mostani Zimmermann-börkereskedés helyiségében.

A házat, ahol Weitner József üzletét megnyitotta, egy Pekár nevű építész építette. Mint emlékeztet, néhány hónappal ezelőtt az épületet az a veszély fenyegette, hogy az a része, ahol a kávéház működött, beomlik. Ekkor azonban a katasztrófát sikerült alátámasztás révén elhárítani. A néhai Weitner-kávéház egyszer már beomlott és ez az esemény váratlan tragédiát vont maga után. Pekár ugyanis úgy építette a kávéházat, hogy az tulajdonképpen két vasoszlopon nyugodott. A számításokba azonban hiba csuszhatott, a vasoszlopok nem bizonyultak elég szilárdnak és a kávéház beomlott.

Amikor Pekár építész erről értesült, föböltte magát és rövid szenvedés után meg is halt.

A Weitner., későbbi Pöltzl-kávéház nevéhez tehát egy ilyen tragikus esemény emléke fűződött...

A Pöltzl-kávéház azokban az időkben a jobb polgárok találkozó helye volt. Itt töltötték el a délelőtti egyrészt a gabonakereskedők és itt lehetett megtalálni azt a híres klabriász-pártit, amelynek tagjai, a „pipás” Balogh, a már akkor is idős Schatelesz és Moskovitz Jakab voltak. Ez a társaság arról volt híres, hogy a kártyák színeire, figuráira speciális neveket találtak ki, úgy, hogy ha „bejelentettek” valamit, azt csak ők értették meg és — a hátuk mögött ülő kibécek közül a gyakorlatabbak.

Ebéd után itt rendezték híres billiárd-csataikat az iparosok. Előfordult, hogy sokszor nyolc-tizenket partner várt arra, hogy végre megkaphassa a billiárdasztalt és lejátszhassa a „döntő csatát”. Az iparosok pontosak voltak. Délben tizenkét órakor ebédeltek, utána a kávéházba siettek és pontosan déli egy órakor már megkezdődött az első billiárd-párti.

Ennek a kávéháznak is volt orvos-asztala. Itt lehetett megtalálni Herzfeld dr.-t, dr. Vas apósát, Hudetz Ferencet és Schuster Illést. Az utóbbi arról volt híres, hogy

betegének minden látogatása alkalmával rózsát vitt, de nem feledkezett meg törzs-kávéháza kassza-tündérééről sem, aki szintén naponta megkapta az egy szál rózsát. Az akkori legkedveltebb orvosok egyike Hudetz Ferenc volt. Arról volt híres, hogy

mindig csak háziszereket ad betegének és azt tartja a legjobb betegnek, akinek asztalán már az ő beléptekor ott látható a tiz krajcárt kitevő honorárium...

A későbbi délutáni órákban már változott a kép. A billiárd-asztalhoz Keppich Zsigmond

kereskedő került, valamint Daimel Lajos fűszerkereskedő és Solman n Márton, az Andrényi-cég prokuristája. Ezeknek a billiárd-csatáknak nagy nézőközönsége volt. Az eredményt a fekete táblára Keppich Zsigmondné jegyezte fel. Ez az uriaszony uttoró volt Aradon. Ő volt ugyanis az első aradi asszony, aki kávéházba járt és aki nyilvánosan dohányzott. Híres volt az a Feuer-játék is, amelyet rendszerint Schatelesz József vívott meg Pollák Arnold szállítóval. Ebbe a kávéházba jártak előszeretettel a tiszták is.

Este megint más társaság került a kávéházba: a kispolgárság, éjfél körül pedig megjelentek az újságírók, akik itt adtak egymásnak találkozózt lapzártá után.

Pöltzl Miksa, aki vérbeli kávé volt, csakhamar szép vagyonra tett szerit és megvásárolta a Neuman-palotában levő akkori Hungária-kávéházat. Ennek a története, valamint a Baross- és a Japán-kávéház története viszont külön fejezetbe tartozik.

Felmentették a salontai rendőrtisztet

Igyártó Sándor lelkész megverésének vádia alól.

Óriási megdöbbenést váltott ki a múlt évben, hogy Farkas Livius salontai rendőrtiszt bevitte minden előzetes nyomozás nélkül Igyártó Sándor belzerindi református lelkészt a rendőrségre és egy pár óra múlva a szerencsétlen lelkész véresre verve került ki a rendőrségről.

Igyártó azonnal feljelentést tett az ügyészségen Farkas Livius ellen, akit azzal vádolt meg, hogy a rendőrségen tettleg bántalmazta és végül kidobatta a lépcsőn. Az ügyben orvosi látelleletet is csatolt az aktákhoz, azonban a törvényszék bizonyítékok hiányában felmentette Farkast, aki azt állította, hogy a lelkész leesett a lépcsőn és ott törte össze magát.

A tábla tegnap foglalkozott az ügyvel. Farkas komiszár orvosi bizonyítványt csatolt az ügyhöz, amely azt bizonyítja, hogy Igyártó sérülései nem terjedtek husz napon túl, tehát az első orvosi bizonyítvány — amely azt állítja, hogy Igyártó sérülései 30—40 napon belül gyógyulnak — nem hiteles bizonyíték.

A tábla azonban figyelembe véve ezt a bizonyítványt is, meg azt is, hogy nincs bizonyíték Farkas bűnösségére, helybenhagyta a törvényszék ítéletét.

SPORT KÖZLÖNY

A németek arattak a főiskolai világbajnokságokon

St.-Moritzból jelentik: A negyedik főiskolai világbajnoki versenyeken a német versenyzők szerepeltek a legeredményesebben. A 10 sí-világbajnoki cím közül a németek ötöt megszereztek. Az osztrákok négy versenyben, a lettek háromban, az olaszok kettőben s végül az angolok, magyarok, norvégok, hollandok és svájciak 1—1 számban vívták ki a győzelmet.

A világbajnoki versenyek teljes eredménylistáját alább adjuk:

Siversenyek:

Női lesiklás: 1. Christl Cranz, Németország.

Női slalom: 1. Christl Cranz, Németország.

Lesikló és slalom összetett verseny: 1. Christl Cranz, Németország.

Férfi lesiklóverseny: 1. Guarnieri, Olaszország.

Férfi slalom: 1. Schiedseder, Ausztria.

Slalom és lesikló összetett verseny: 1. Clyde, Anglia.

Románia 'izedik a FIS-verseny sí-síafétéjában

Tátralomnicról jelentik: A nemzetközi sísövetség Európbajnoki versenyei ünnepléses külsőségek között kezdődtek meg. A megnyitó beszédet Dréher cseh közoktatásügyi miniszter tartotta. Szerdán a 4-szer 10 kilométeres staféta versenyt tartották meg 12 nemzet részvételével. Eredmények:

1. Finnország 2 óra 42 perc 30 mp. 2. Norvégia 2 óra 43 perc 17 mp. 3. Svédország 2 óra 46 perc 53 mp. 4. Németország. 5. Csehszlovákia. 6. Lengyelország. Románia 10-ik.

O Elmaradt a nemzeti bajnokság bizottságának gyűlése. A nemzeti bajnokság bizottságának kedd estére tervezett gyűlése elmaradt a jövő keddre. Ugy látszik, nincsen semmi elintéznivaló a nemzeti bajnokság körül.

O Magyar ökölvívók győzelme Magdeburgban. A lengyelországban szerepelt magyar ökölvívó válogatott Németországban folytatja turáját és Magdeburgban a helyi válogatott ellen, mint Budapest válogatott csapata mérkőztek. A meccset a magyar boxolók 10:6 arányban nyerték meg.

18 kilométeres sífutóverseny: 1. Kreisy, Németország.

Síugróverseny: 1. Farup, Norvégia.

Sífutó és összetett verseny: 1. Schepa, Németország.

Staféta: 1. Olaszország.

Korcsolyázóversenyek:

500 méter: 1. Andrikson, Lettország.

1000 méter: 1. Andrikson, Lettország.

5000 méter: 1. Andrikson, Lettország.

1500 méter: 1. Dyckstra, Hollandia.

Műkorcsolyázás:

Férfiak: 1. Erdős, Ausztria.

Nők: 1. Leiner, Ausztria.

Páros: 1. Faulhaber, Eigel, Ausztria.

Jégkorong:

1. Magyarország. 2. Svájc.

Bobverseny:

1. Svájc. (Kettős, bob.)

O Bankett keretében ünnepli a futball-szövetség szombaton megalakulásának ötödik évfordulóját.

O Érdekesnek ígérkezik Pellegrini mester vasárnapi vívóversenye. Vasárnap a Hakoah klubhelyiségében kerül lebonyolításra Pellegrini mester ifjúsági- és gyermekvívóversenye, mely igen érdekesnek és nívósnek ígérkezik. Ugy a gyermek-, mint az ifjúsági verseny résztvevői nagy ambícióval készülődnek az összecsapásra és mindkét csoportban szép és élvezetes küzdelmek várhatók. A gyermekcsoportjában Hönig László és Szalai Tibor között fog eldőlni az elsőség kérdése, az ifjúsági csoportban pedig Pellegrini Albert a favorit, de meglepetés is könnyen kicsuszhathat. A verseny fél 3 órakor veszi kezdetét.

O A londoni asztalitenisz világbajnokságokon szerdán megkezdődtek a férfiegyes mérkőzések. A magyar versenyzők mindegyike győzött az első fordulóban. Eredmények: Barna—Klaase (holland) 21:17, 21:9, 21:15. Szabados—Sleha (cseh) 21:12, 21:11, 21:15. Bellák—Santanoco (francia) 21:15, 21:15, 21:4.

O Párisban a jégkoroki Európa Kupa döntőjében a londoni Streatham és a párisi Stade Francais csapatai 2:2 iránnyban eldöntetlenül játszottak. A mérkőzést megismétlik.

Hol fordíttassa okmányait?

MITRA I. SÁNDOR-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző hivatásos FORDÍTÓ, fordításokat eszközöl felelősség mellett a következő nyelvekből: Román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordító irodája. — Információs iroda. — Bejegyzett cég.

Arad, Bulev. Regele Ferdinand 5. Csanádi Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal cégek részére jutánvos díjazás mellett. Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

HIVATAL: d. e. 9—1-ig.
d. u. 3—7-ig.

Hétfőn kezdetét veszi a megyében a szigorú adóbehajtás Doctor Vazul behajtási pénzügyigazgató közleménye

Az aradi pénzügyigazgatóságra ma megérkezett a miniszteriumnak az adóbehajtásokra vonatkozó szigorú rendelete. Mint ismert, az elmúlt napokban az összes pénzügyi vezérfelügyelőket értekezletre hívták össze a miniszteriumba és utasítást adtak nekik, hogy mindent kövessenek el az adóinkasszó fokozása érdekében. Egyben közölték velük, hogy a pénzügyi gárda tagjait szintén az adóbehajtási munkálatok rendelkezésére bocsátják.

A miniszter Aradra érkezett rendeletével kapcsolatban Doctor Vazul behajtási pénzügyigazgató az alábbiak közlésére kérte fel lapunkat:

— A pénzügyminiszterium rendelete felhívja a pénzügyigazgatók figyelmét arra, hogy elegendő embert bocsát az adóbehajtás rendelkezésére, amennyiben a pénzügyi gárda emberei is a jövőben adóbehajtási munkálatokhoz kerülnek. Abban az esetben, ha a bevételek ezután sem javulnak, a legszigorúbban járunk el a pénzügyigazgatók, a perceptorok és a hanyagságban vétkezők talált tisztviselők ellen. Eddig a pénzügyigazgatóságok a legnagyobb súlyt az egyenesadók behajtására fektették és ezért a közvetett adókból származó bevételek jelentős csökkenést mutattak. A jövőben törekedni kell arra, hogy a közvetett adók behajtása is.

— Minden négy községbe két-két pénzügyőrrel küldünk ki, akik az első napokban a perceptor és ágens segítségével, később pedig egyedül végzik munkájukat. Az adóknak

ez a szigorú behajtása hétfőn veszi kezdetét

és ezért felkérünk minden adózót, akinek hátralékai vannak, hogy haladéktalanul igyekezzon tartozását kifizetni, mielőtt még a pénzügyőrök emberei nála megjelenének. A pénzügyőrök ugyanis szigorú utasítást kapnak arra, hogy a hátralékos adósok bitorlalt — a tartozás összegének megfelelően — kocsiárokba, magukkal vigyék és elárverezzék. Abban az esetben pedig, ha nagy a tartozás és az említett berendezési tárgyakat nem lehetne azonnal elvinni, egy szobába összegyűjtik, kököllel átfogják, lepecsételik, úgy hogy azokat ne lehessen használni. A községek előjáróságait már írtatban értesítettük a miniszterium rendeletéről, valamint a szigorú adóbehajtásról, de ezután is arra kérjük az előjáróságokat, hogy a fentieket doboltassák ki és nyilvánosan kériék a községek lakosságát, hogy saját érdekében haladéktalanul fizessék ki hátralékos adójukat, mert hétfőről kezdve a lehető legszigorúbb módon veszi kezdetét az adók behajtása.

SZÍNHÁZ — MŰVÉSZET

Hajmássy Ilona a budapesti Fővárosi Operettszínház primadonnája

— A »Denevér« Rosalindájában fog bemutatkozni a közönségnek —

Budapestről jelentik: A tragikus körülmények között meghalt Szávózd Miklós özvegye, Hajmássy Ilona színésznő, szombaton tárgyalta meg a Fővárosi Operettszínházzal budapesti fellépésének körülményeit. Elvben már megállapodtak a szerződés feltételeiről. A szomorú esemény miatt, Hajmássy Ilona, akinek amúgy is Bécsben kell most filméznie, elutazott Budapestről és a hét végén tér vissza.

Érdekes előadás keretében mutatkozna

be — terv szerint — Hajmássy Ilona a budapesti közönségnek. Az új operettprimadonna kedvéért felújítanak Strauss »Denevér«-jét a reinhardti átdolgozásban. Hajmássy Ilona énekelné Rosalinda szerepét. Egyelőre tehát a »Denevér«-ről van szó, amelynek próbái március elején kezdenek. Amennyiben a Fővárosi Operettszínház vezetősége a már megvásárolt darabok bemutatásának időpontját későbbre tudja halasztani, akkor Strauss következik a Nagymező-uccában.

Masaryk és Benes is tapsolt Németh Máriának a prágai Bellini-ünnepen

A prágai nemzeti színházban szombaton este ünnepélyes külsőségek között előadást rendeztek a Bellini-centennárium alkalmából. A »Norma« került színre, Németh Mária szereplésével. Az előadás külsőségeiről — miután a rádió is közvetítette — a magyar rádiós közönség is értesülhetett. Masaryk köztársasági elnökkel az élén, a páholyokban ott ült a kormány Benes külügyminiszterrel együtt, a követek tagjai, elsősorban az olasz követ, aki az előadás közvetítése előtt mikrofonba is beszélt.

Méltatta azt a körülményt, hogy Prága szívetett a centennárium alkalmával elsőnek megünnepelni a nagy olasz zeneszerző születésének századik évfordulóját. Az olaszok azzal viszonozták ezt, hogy a prágai előadás első felvonását az összes olasz rádióállomások közvetítették. Utána pár percre kikapcsolták Prágát, az olasz bemozdó méltatta Bellinit és külön megemlékezett Németh Máriáról is.

Németh Mária Bécsben is éneklte a »Norma«-t, ahol Weingartner fogja betanítani az operát. Párisban is Németh Mária éneklte a nagyoperában. Molnari vezényletével. A bécsi előadás májusban, a párisi június elején lesz.

Megmentik a Metropolit

A világ egyik leghíresebb operaszínháza, a new-yorki Metropolitan válsággal küzd és jövő évi szezonja különböző nehézségek miatt erősen kétséges. A bajokat elsősorban pénzügyi nehézségek okozzák, azután Gatti-Casazza igazgató lemondása, végül pedig az a fenyegető veszély, hogy a legtöbb külföldi énekes a gázsicsökkentés és a dollár értékesítése miatt nem tér vissza jövőre vendégszerepelni.

La Guardia polgármester hosszas tanácskozás után a Metropolitan operaház több igazgatósági tagjával, abban az irányban, hogy városi segítséggel mentse meg a híres operaházat. La Guardia »városi művészeti központot« akar létesíteni és most arról van szó, hogy a Metropolit is beillesztik a tervbe. Az utóbbi években a Metropolitan évadja három-négy hónapig tartott és az év legnagyobb részében a hatalmas épület üresen, kihasználatlanul állt. A tanácskozáson résztvevők megígérték, hogy az épületet az operaszezonon kívüli időkben más célokra is fel lehetne használni. Drámai előadásokra, hangversenyekre, kiállítások rendezésére, sőt zeneiskola céljaira.

Rökk Marika a »Vadvirág« berlini előadásának főszereplője

Hazaérkezett Berlinből és Hamburgból Eise mann Mihály, az ismert operettzeneszerző.

— A berlini Metropol-színház — mondta nekünk Eise mann — megvásárolta előadásra »En és a kisöcsém« című operettet. Rövidesen Budapestre jön a színház igazgatója, Hensch age, valamint Grunes, a »Nacht-ausgabe« szerkesztője, aki a színház dramaturgia és megnézi a darabot. Ha egy mód van rá, keresztülviszik, hogy Bá rson y Rózsival játsszák el a darabot Berlinben.

»Vadvirág« című operettet a Künstlerben fog színre kerülni Rökk Marikával. A színház az UFA-val tárgyal, hogy szabad idejében engedje játszani Rökk Marikát, akit a filmgyárhoz szerződés köt. Amennyiben Rökk Marikát nem engednék, Dolly Hans lesz a főszereplő. Wölffer, a Künstler-Theater igazgatója, vasárnap délután nézi meg a darabot a Magyar Színházban. A két operettet Willi Kollo, Walter Kollo zeneszerző fia fordítja németre. Renate Müller főszereplésével akarják megfilmesíteni az »En és a kisöcsém«-et.

* Az aradi színtársulat valószínűleg a jövő hét folyamán indul Timisoarara, ahol a bánsági román színház feloszlása után a város engedélyt adott a társulatnak a timisoarai vendégszereplésre. Elutazásuk előtt, vasárnap három előadást tartanak és ez alkalommal az »Iglói diákok«, a »Ma éjjel szabad vagyok!« és az »Egy csók és más semmi.« című darabok kerülnek színre. Az »Iglói diákok« Farkas Imre örökszép darabja mindenkor érdekes esemény, de különösen most, amikor a társulat kiváló erői játsszák a vezető szerepeket. Hat órákor: a »Ma éjjel szabad vagyok!«, az idei szezon legnagyobb sikert elért operettje kerül színre. Erényi Böske, Dálnoki Dudus, Csengery Ica, Mészáros, ifjú Szendrey, Fekete Mihály, Gömör Emma, Ágai Margit és a többiek brillíroznak ebben a kitűnő humorú Vasary-darabban. Este 9 órákor a tavalyi nagy sláger-operett: az »Egy csók és más semmi.« előadása lesz, amelyben Erényi Böske, Dálnoki Dudus, Felhő Ervin, ifjú Szendrey, Tompa László, Gömör Emma játszanak elsőrangú szerepeket. A vasárnapi előadásokra elővételben kaphatók a jegyek a színház pénztárában.

* Oradean mutatják be Makkai Sándor »Gyöngyvirág« című hatalmas dalművét. A színház nagy bemutatóra készül. Oradean mutatják be február 23-án, szombaton este Makkai Sándor református püspök »Gyöngyvirág« című dalművét. A kiváló írónak ez a munkája olyan kultúri mű, amely méltán állítható a Csongor és Tünde és a János Vitéz mellé. A darab zenéjéről szakértők a legnagyobb elragadtatással nyilatkoznak. A zenét Saja Kálmán zeneművészeti főiskolát végzett albisi ref. lelkész szerezte. Saja zenéjéről az a vélemény alakult ki, hogy a maga nemében ugyszólván egyedülálló, igazi magyar zene, amely hatalmas nyeresége a magyar zeneirodalomnak. Makkai püspököt méltó fogadtatásban fogják részesíteni.

GRAND HOTEL IMPERIAL NAGYSZALLODA BUDAPEST.

Egy perc a Keleti pályaudvartól.
A magyar főváros legújabb szálloda-épülete. :: Minden modern kényelmel. :: Elsőrangú családi ház.

ÉTTEREM

Legolcsóbb árak, hosszabb tartózkodásra különleges megállapodások, teljes vagy részleges pensioval is. Igazolt előfizetőknek 20% szobaár kedvezmény!

PRIM
A mindenkor legtekélyesebb fémfűtőberendezés 408

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Végleg megszűnt a behozatali bizonyítvány-rendszer

A minisztertanács legújabb döntése az export és import pénzügyi részének lebonyolításáról — A pénzügyi intézkedéseket is bekapcsolják a devizaügyletekbe — Nagyon megszigorították a magánosok valutaigénylését —

Hosszu huzavona után tegnap megszületett a legújabb minisztertanácsi határozat a külkereskedelmi rendszer végleges megalapozásáról. Csütörtöki számunkban már megemlékeztünk arról, hogy a kérdés gyökeres megoldása végett összeállított legfelsőbb miniszteri bizottság a behozatali bizonyítványok megszüntetését javasolta, mert azok túlkomplicálták és nehézkessé tették az export és import ellenőrzését. Ehelyett az alábbi rendszert kívánják életbe léptetni és a minisztertanács ezt magáévá is tette. Eszerint amikor az exportör elvégzte az áru kivitelét, köteles az összes iratokat — amelyek az exportot igazolják — vagy a Nemzeti Bankhoz, vagy egy felhatalmazott (autorizált) pénzügyi intézményhez, az ügylet deviza részének lebonyolítása céljából, benyújtani. Az exportör ekkor jogot kap ahhoz, hogy a vele megállapodott behozatali cég devizaügyletéből származó prémiumot tőle igényelje. Az exportör a külföldről kapott devizát hivatalos árfolyamon átadja a Nemzeti Banknak és a jegybank ennek a devizának egy részét az állam és a saját szükségleteire visszatartja, a többit pedig a felhatalmazott banknak adja át és az eladja az importörnek.

A Nemzeti Bank a hozzá befizetett devizákból az alábbi mennyiséget tartja meg: a petroleum és annak termékei után kapott devizából 60 százalékot tart vissza és 40 százalékot ad az autorizált banknak. Az egyéb áruk exportjából bejövő devizának 40 százalékát tartja meg, 60 százalékát pedig átadja a felhatalmazott pénzügyi intézménynek. Az átadás alkalmával a jegybank teljes részletességgel közli a felhatalmazott magán pénzügyi intézményt, hogy egy-egy exportból mennyi és milyen devizát kapott, az autorizált pénzügyi intézmény pedig köteles ez értesítés keltétől számított 15 napon belül a devizát az importörnek átadni. Az exportörnek, aki egy-egy lebonyolított üzlet után a külföldi devizát beszovaltatja a jegybankhoz, kifejezetten bele kell egyeznie abba, hogy a felhatalmazott pénzügyi intézmény eladhassa a devizát az importörnek, mert e bejegyzés nélkül a bank a devizát nem bocsáthatja át. A Romániával kliring egyezményben lévő országok és közöttünk lebonyolítandó export-import üzletnél a devizamennyiség a fennálló kliring-egyezmény szerint változik.

Az autorizált bankok nem adhatják el bárkinek a devizákat, hanem csak azoknak, akik e célból szabályszerűen felszerelt kérvényt nyújtottak be a Nemzeti Bankhoz és az aprobálta a kérelmet.

A Nemzeti Bank az alábbi elvi szempontok figyelembevételével hagyja jóvá a devizátutalást: A hozzá befolyó deviza 75 százalékát a folyamatban lévő árubehozatali célokra, 20 százalékot a régi külföldi árutartozások kifizetésére, 5 százalékot pedig az egészségügyi célokból történő külföldi utazásokra és a külföldön tanuló diákoknak adja. (A velünk kliring összeköttetésben lévő országokba az átutalás a kliring-egyezmény szerint fog végbemenni.)

A fentemlített folyó import-üzletek céljaira szolgáló 75 százalék deviza felhasználása két részre oszlik: 1) Azoknak a kontingentált külföldi áruknak kifizetésére, amelyeket import autorizáció alapján hoznak be és amely áruk importálását az 1934. november 16. után benyújtott behozatali kérvények alapján intézték el az illetékes fórumok. 2) Kis részben a nem kontingentált áruk behozatalára, amelyeket számlákkal, vám- és áruszármazási bizonyítványokkal igazolnak a belöldi címzettek. Hogy a kétféle importáru között milyen a deviza felhasználási arány, azt a minisztertanácsi határozat nem tartalmazza.

A tegnap hozott határozat szerint a külföldre történő utazásokhoz csak akkor utalható ki deviza, vagy valuta, ha az utazást kifejezetten egészségi okok teszik szükségessé, a diák-átutalásoknál pedig pontosan igazolni kell a tanintézet látogatását. Az ezekhez szükséges devizákat közvetlenül a fel-

hatalmazott magánbankok adják el a igénylőknek, de csak a Nemzeti Banknál e célra rendelkezésre álló kvótából.

Külön minisztertanácsi határozat fogja megállapítani a devizák eladási árfolyamát és azt is, hogy miképpen rendezik az árucseré (kompenzációs) ügyletek lebonyolítását.

A minisztertanácsi határozat 15 szakaszból áll és azt úgy Tatarescu miniszterelnök, mint Bratianu Dinu pártelnök már jóváhagyták és az néhány nap múlva életbe lép. Ezt a jelentést azonban kiegészítjük azzal a bucaresti sajtó információval, hogy az új külkereskedelmi rendszert — habár ahoz Antonescu pénzügyminiszter és Leon kereskedelemügyi alminiszter is hozzájárult — csak akkor léptetik életbe, amikor Manolescu-Strunga kereskedelemügyi miniszter visszaérkezik az országra és a rendeletet ő is aláírja.

A petroleumvállalatoktól járó több száz millió lejes állami részesedések eladásáról tárgyalnak Párisban

Néhány nap óta nagyfontosságú pénzügyi tanácskozás kezdődött Párisban, amint arról bucaresti-i pénzügyi fórumok értesültek. Tudvalevőleg a romániai gyárosok és kereskedők többmilliárd lejrel tartoznak a külföldi áruszállítóknak, többek között a franciaországi eladóknak is. Ezek az ugynevezett befagyott követelések, amelyeknek legnagyobb részét már évekkel ezelőtt befizették a Jegybankhoz a romániai vevők, de a Banca Nationala a devizahiány miatt nem bírta azokat átutalni. A külföldi áruhitelzők most már szeretnék hozzájárni követelésük egy részéhez, de a Jegybank még mindig nem rendelkezik megfelelő mennyiségű devizával. Ezért a legnagyobb romániai petroleumvállalatok az államtól nekik járó részesedést (redevenát) Párisban különböző pénzügyi intézeteknek és tőkecsoportoknak eladják és külföldi valutákban, devizákban előlegeket vesznek fel rá, hogy a Jegybank a régi árutartozásokat azokból kiegyenlíthesse. Két oldalon is folynak a tárgyalások. Az elsőt a „Petrofina” társaság vezeti, amely hajlandó az összes állami petroleum járandóságait 15 évre eladni 100 millió frank értékű szabad deviza előlegért. A másik csoportban az „Astra” és a „Sicaua Romana” Shell csoporttal tárgyalnak, de ez a két petroleumvállalat csak 6 évre akarja eladni redevenáit. Ez ügyben Manolescu-Strunga és Osiceanu legközelebb Párisba utaznak, hogy jelen legyenek az egyezmény megkötésénél.

— Az aradi kivetési pénzügyigazgatóság felhívja az autótulajdonosokat, hogy hivatalos bizonyítványt nyújtsanak be autójuk súlyáról. A bizonyítványban fel kell tüntetni az autó márkáját, bruttó súlyát (üzemképes állapotban), valamint külön a benne lévő benzín és víz súlyát.

— Javul a gazdasági helyzet, ezt bizonyítják a különböző cikkekre vonatkozó fogyasztási grafikonok. A javulási folyamatban jelentős szerepet játszik a reklám. Minden kereskedő értékesítheti a reklám rengeteg lehetőségét saját üzleti céljaira, ha rendszeresen olvassa a „Reklámélet”-et. A „Reklámélet” bő terjedelmű, számos színes illusztrációval díszített új számba Bíró Miklós, Barinkay Ferenc dr., Schönwald Lipót, Vajda István dr., Lunzer György dr. irtak értékes és érdekes cikket. Szerkeszti: Balogh Sándor. Előfizetési ára 1 évre 530 lej. Kiadóhivatal: Budapest, V., Bálvány-utca 12. Kérjen mutatvány-számot!

Az Aradi Közlöny

Budapestben a következő újság-
árusoknál kapható:

- A „Hungaria” nagyszálloda újságárúsánál.
- A „Cariton” szálloda újságárúsánál.
- A Keleti pályaudvar főcsarnokában lévő nagy újságbódében.

Roosevelt új pénzügyi tervéi

Az Aradi Közlöny tegnapi számában írtunk a nagy dollárpörben beállott legújabb fordulatról. Washingtoni jelentések szerint a dollár sorsának kérdése nem az egyedüli nehézség, amellyel Rooseveltnek a közeljövőben meg kell küzdenie. Néhány nap múlva kerül a szenátus elé az ugynevezett 488 milliárdos törvényjavaslat, valamint az a tervezet, amely három millió munkanélküli foglalkoztatásáról intézkedik. Az említett két javaslat ellen a szenátusban erős ellenállás készül, de ellenzik Roosevelt másik két tervezetét is, amely a Federal Reserve jegybank-rendszer megváltoztatását célozza. A szenátorok egy részének véleménye szerint, ez kísérlet lenne arra, hogy a jelenlegi rendszert politikailag befolyásolt és ellenőrzött inflációs hitelautomatával helyettesítsék. Az új törvény értelmében a tizenkét kerületi Reserve bank piaci műveleteit egy bizottság ellenőrizné, amelynek tagjai a Federal Reserve Board kormányzója, a Board két tagja, valamint két kerületi Reserve bank kormányzója lenne.

— Tisztességtelen versenyből keletkezett bűnyű a Semmitőszék előtt. Bucurestiből jelentik, hogy a kereskedővilág nagy érdeklődéssel várja a Legfelsőbb Semmitőszék második tanácsának döntését olyan tisztességtelen versenyügyben, amelyben a Semmitőszék előtt még sohasem volt. 1932-ben Iasiban „Postavaria Buhus” (Buhusi Posztóüzlet) cég alatt nagy posztólerakat nyitott meg, amely kitűnően bevált. Ezért egy ottani kereskedő ugyanabban az utcában „Textila Buhus” cégtáblájú üzletet nyitott. A buhusi posztókereskedő a tisztességtelen versenyről szóló, 1932. évi törvény alapján büntető feljelentést tett a törvényszéknél és ezen az alapon a Textila Buhus-cég tulajdonosát cégének törlésére kötelezte a bíróság, ezenkívül pedig kártérítésre és pénzbüntetésre is ítélte. A cég a Táblához fellebbezte meg az ítéletet az említett törvény 8. szakasza alapján, mert szerinte a buhusi posztókereskedőnek nem volt joga a feljelentést közvetlenül a törvényszékhez benyújtani és ehhez csak akkor volna joga, ha a királyi ügyvédség is vádat emelne a textilcég ellen. Az ítéletábla elfogadta a vádlott érvelését és a buhusi posztóüzlet tulajdonosát elutasította. Emiatt ez semmisségi panaszt jelentett be a Legfelsőbb Semmitőszékhez, amely február 19-én hirdeti ki ítéletét.

A szép utazásokat kedvelők türelmetlenül várják a híres HAPAG

Földközi tengeri utazásokat 1935. tavaszán.

Nagy keleti utazás
Venécia-Genova, márc. 11.—ápr. 3. 450 RM-től

Második keleti utazás
Genova-Venécia, ápr. 4.—22. 360 RM-től

Görög-, törökországi és feketetengeri utazás
Venécia-Genova, ápr. 23.—máj. 12. 375 RM-től

Utazás a közép-tenger nyugati vidékeire
Genova-Hamburg, máj. 14.—jun. 2. 385 RM-től
Elszállásolás, ellátás, kirándulások, szórakozások mind elsőrendű kivitelben.

A „Millwaukee” motoros hajó egy uszó palota, ahol minden kívánsága teljesül.

Jelentkezés, információ, prospektus:

Hamburg-Amerika Linie S. A. R.
képviselőténél:

Künstler Vizum- és Utazási-irodában
Arad, Bul. Reg. Maria 24. Telefon: 86.

POMPIER

a legjobb és legolcsóbb
tűzoltó készülék

BUCURESTI, Str. Carol No. 24.
Telefon 3-23-48. 343

„Helyreáll a bizalom és feltámad a hitel“

Rezus György, a Banca Nationala aradi fiókjának igazgatója nyilatkozik az aradi pénzügyi helyzetéről — 180 millió lej konverziós adósságot likvidáltak eddig Aradon

— A jegybank vasárnapi közgyűlése elé —

Az ország pénzügyi életének jelentős eseménye folyik le e hó 17-én, vasárnap. Ekkor tartja meg rendes évi közgyűlést a Banca Nationala és ekkor kerül sor a Jegybank vezetősége által elkészített jelentésnek a részvényesek előtt való felolvasására, valamint a Banca Nationala alapszabályainak módosítására. A Banca Nationala évi jelentése már nyilvánosságra került és ebben a Jegybank vezetősége megállapítja, hogy az ország gazdasági élete a javulás útján van, egyben pedig ismerteti a konverzió kedvező hatásait a pénzügyi és a hiteléletre.

Külön kiemeli a jelentés, hogy a bucaresti-i 115 pénzintézet közül mindössze nyolc bank akadt, amely nem vette igénybe a konverziós törvény kedvezményeit és nem hárította át saját betétesekre a konverziós veszteségek egy részét. Huszonnyolc bank megegyezett hitelezőivel, míg körülbelül 85 bucaresti-i pénzintézetet fel kell majd számolni. Vidéken 824 bejegyzett bank közül csak 29 lesz képes eleget tenni teljesen a vállalt kötelezettségeinek, 155 bank kiegyezett a betéteseivel és hitelezőivel, 73 pénzintézet speciális bizottság döntését kérte ki fizetőképessége arányának megállapítására, 37 bank kényszerre egyezséget kért, míg a többi hitelintézetnek el kell tűnnie. Általában

az országban működő 939 pénzintézet közül körülbelül 400 maradt fenn, amelynek helyzetét a legfőbb banktanácsnak fel kell vizsgálnia.

A Jegybank közgyűlése a fővárosba utazik. Rezus György, a Banca Nationala aradi fiókjának igazgatója is elutazása előtt beszélgetést folytatunk Rezus igazgatóval, akinél az aradi pénzügyi jelenlegi helyzete, a hitelélet kilátásai, valamint a Jegybank évi jelentésével kapcsolatos aradi vonatkozású adatok iránt érdeklődtünk. Kérdésünkre Rezus igazgató a következő érdekes választ adta:

— Aradon és a megyében jelenleg tudvalevőleg 22 helyi pénzintézet és 8 bankfiók működik. Az 1934. április 7-én életbelépett konverziós törvény előtt a helyi pénzintézeteknek 412.565.000 lej tőkéjük és tartalékalapjuk volt. Ez az összeg a konverziós veszteségek következtében körülbelül 260 millió lejjel csökkent, úgy, hogy

ezeknek a bankoknak saját tőkéi és tartalék-alapjai jelenleg 153 millió lej körül mozognak.

Az adósságrendezési törvény értelmében a konverziós veszteségek a saját tőkéken és tartalék-alapokon kívül a hitelezőkre is hárulnak, úgy, hogy a pénzintézetek 260 millió vesztesége mellett a hitelezők több mint 400 millió lej veszteséget szenvedtek.

— A 22 helyi pénzintézet közül 4 román bank, míg 18 kisebbségi. A román pénzintézetek tőkéi és tartalék-alapjai 118 millió, míg a kisebbségieké 294 millió lejt tettek ki. A 22 helyi pénzintézet közül 4 felszámolás alatt áll, 1 pedig kényszerre egyezséget kért. Mindezek kisebbségi pénzintézetek és a felszámolást, illetve a kényszerre egyezséget még a konverziós törvény életbeléptetése előtt kérték, tehát nem ennek a törvénynek következtében jutottak a jelenlegi helyzetükbe. A fennmaradó tizenhét helyi pénzintézet közül, amelyek jelenleg is működnek,

három nem vette igénybe azt a kedvezményt, hogy konverziós veszteségeinek egy részét hitelezőire áthárítsa, hanem ezeket a veszteségeket tartalék-alapaiból írja le, míg hitelezőit lát-ra kifizeti.

Ezek a legjobb helyi pénzintézetek. Tíz bank barátságos megegyezést kötött hitelezőivel és átlag negyven százalékot fizet nekik, négy pénzintézet pedig — az adósságrendezési törvény intézkedéseinek megfelelően — a banktanácshoz fordult fizetőképességük megállapítása végett.

— A helyi pénzintézeteknek — folytatja nyilatkozatát Rezus igazgató — 1934. december elsején 627 millió lej olyan kinnlevősége volt, amely konverzió alá esett, hitelezőik pedig 645 millió lejnyi összeget képviseltek. 1934. április 7-én a helyi pénzintézetekről levő mezőgazdasági vagy városi adósságok, amelyek a konverzió alá estek, 350 millió lejt tettek ki. Ebből az összegből

az adósságrendezési törvény értelmében 30, vagy 65 százalékos alapon 180 millió lejt likvidáltak,

míg 670 millió lej még rendezésre vár. Véleményem szerint

ebből a 670 millió lejes összegből 50 százalékot 2 év alatt, 25 százalékot 5 év alatt rendeznek és csak a fennmaradó 25 százalék rendezése történik meg 17 év alatt.

A konverziós törvény intézkedései tehát a várokozásokon felüli előnyös megoldáshoz vezettek. Fenti véleményemet alátámasztja az is, hogy az első esedékesség alkalmával az adósok jóval nagyobb összegeket törlesztettek, mint a törvényben előírt részlet és ennek következtében jogot nyertek ahhoz, hogy két, illetve öt év alatt 60 és 70 százalékos adósságelengedés mellett rendezhessék tartozásukat.

— A 30 százalékos kiegyenlítés következtében a helyi pénzintézetek 60 millió lej készpénzhez jutottak, részletek és törlesztések által pedig nyolcmillió lej folyt be.

Most, hogy a konverziós törvény hatásai már érezhetők, megállapíthatjuk, hogy

az aradi pénzintézetek életképesek,

míg a vidéki kisbankok nagyrészenek likvidálnia kell, mert oly mértékben, ahogy követeléseiket behajtják, kell kifizetniük hitelezőiket.

— A Banca Nationala vasárnapi közgyűlésének az ország hitellete szempontjából különös jelentőséget kölcsönöz az a körülmény — fejezte be nyilatkozatát Rezus igazgató — hogy ekkor kerülnek megszavazásra a Jegybank új alapszabályai, amelyek egyben az ország hiteléletének feltámasztását is szolgálják. Azok, akik a gazdasági élet alakulását figyelemmel kísérik, megállapíthatják, hogy a konverziós törvény által teremtett nyugalmi állapot után helyreáll a bizalom és rövidesen bekövetkezik a hitelélet feltámadása.

Amint Rezus igazgató nyilatkozatából is kitűnik, a konverziós törvény az ország hiteléletének egy fejezetét lezárta, egyben pedig megteremtette az alapot egy új, eredményes fejezet megindítására is. Gazdasági és pénzügyi körökben éppen ezért felfokozott érdeklődéssel várják a február 17-i bucaresti-i határozatokat, amelyek döntő jelentőségűek lesznek ennek az új fejezetnek: a hitelélet feltámasztásának, gazdaságunk újraszervezésének szempontjából.

Molnár Tibor.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár közgyűlése

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Ernyey Károly alelnök-vezérigazgató elnöklétével és nagyszámú részvényes részvételével tartotta meg 95. rendes közgyűlését. Az igazgatósági jelentéshez Kövess Béla dr. részvényes szólott hozzá, megemlítkezve Ernyey Károly alelnök-vezérigazgató 40 éves szolgálati, 10 éves vezérigazgatói jubileumáról, valamint az öt legfelsőbb helyről ért kitüntetéséről. A felszólaló elismerő szavait a közgyűlés osztatlan helyesléssel fogadta.

A közgyűlés az igazgatóságnak minden javaslatát egyhangulag elfogadta és elhatározta, hogy az 1.192.499.05 P-t tevő kimutatott tiszta nyereségből részvényenként 3 P osztalék a közgyűlést követő naptól kerüljön kiutazásra, a látható tartalékalapokhoz további 200.000 P csatolassék és az alapszabályszerű járulékok és díjazások levonása után megmaradó 227.720.45 P az 1935. évi nyereség- és veszteségszámlára vitessek át.

Az intézet egyes üzletágaira vonatkozólag különösen a takarékkönyvecskékre és folyószámlákra elhelyezett betétek állandóan tüntet fel öröndet és a világháború beállta óta elsősorban konstátálható, nem annyira számszerűségénél, mint inkább szimptomatikus voltánál fogva öröndetes emelkedést. Emelkedés mutatkozik a váltótárcában is. E téren kiterjed a takarékpénztár tevékenysége nemcsak a már meglevő hitelek meghosszabbítására, hanem a mezőgazdaság, kereskedelem és az ipar köréből megnyilatkozott, nemkülönben a jelentkező tatarozási hitelkérek kielégítésére is. Megállapítja a jelentés az adósoknál észlelhető bizonyos mértékig javuló fizetési készséget, a sajnálatos kivételektől eltekintve és utal a megyék városok, községek és közsületek nagyobbok teljesítményeire.

A megtagadott aláírás

Erdekes és szokatlan esemény foglalkoztatja a bucaresti gazdasági köröket. A „Prezentul” című közgazdasági napilap mai száma első oldalán terjedelmes interjú közöl a Banca Nationala felügyelőbizottságának egyik tagjával, Ion Ciocarlie-val arról, hogy az említett cenzor miért nem írta alá a jegybank mérlegéről és zárszámadásairól szóló jelentést. A felügyelőbizottság jelentését ugyanis hét cenzor helyett csak hatan írták alá, mert Ion Ciocarlie és az igazgatótanács között felfogásbeli különbség mutatkozott az adósságrendezési törvény 62-ik paragrafusának alkalmazása körül.

Mint ismeretes, az adósságrendezési törvény értelmében az állam tizenhét és fél esztendőn át évente 450 millió lejjel járul hozzá annak a veszteségnek fedezéséhez, amelyet a jegybank a konverzió következtében szenvedett. Ennek az összegnek egy részét a Banca Nationala a törvény értelmében a hitelélet feltámasztására fordíthatja. Ion Ciocarlie kijelenti, hogy a jegybank igazgatóságának állásfoglalása szerint ebből az engedélyezett összegből bizonyos mennyiséget a Banca Nationala egyes magánpénzüzeteknek adhat át segítségképpen, hogy szándékukhoz hozzájáruljon. Ciocarlie állásfoglalása szerint viszont ezt a támogatást semmiesetre sem lehet úgy elképzelni, hogy bizonyos összegeket egyes pénzintézeteknek ajándékba adjanak. A „Prezentul”-nak adott nyilatkozatában annak a nézetének ad kifejezést, hogy vagy nagyon alacsony kamat mellett, vagy teljesen kamatmentesen kell az említett összegeket néhány bank rendelkezésére bocsátani, de azzal a feltétellel, hogy a viszonyok megjavulása után a pénzintézetek azokat visszafizessék. Ugyanakkor pedig a szóban lévő összegek folyósítását attól kell függővé tenni, hogy az a pénzintézet, amely ilyen támogatásban részesül, olcsó hiteleket adjon a mezőgazdának.

A fővárosban Ciocarlie gesztusát és nyilatkozatát élénken kommentálják és valószínűnek tartják, hogy a jegybank vezetősége részéről szintén elhangzik nyilatkozat az adósságrendezési törvény 62-ik paragrafusának értelmezéséről, amely vég-eredményben három és fél milliárd lej felhasználásáról dönt.

— Pénteken kezdődik a nemzetközi borkonferencia. Bucarestből jelentik, hogy a földművelésügyi minisztérium E. Pornt bizta meg a Romániában e hó 15-én megnyitandó nemzetközi borkonferencián Románia képviselőtében való megjelenéssel. A konferencián a borvegyelemezési eljárás nemzetközi egységesítését is tárgyalni fogják.

— A „Consum” új száma gazdag tartalommal jelent meg. A bankárt, a gyárost, a kereskedőt, a vállalkozót egyaránt érdeklő gazdasági és gazdaságpolitikai kérdésekről írt cikkek közül a főbbek címei a következők: A részvénytársasági alapon működő bankoknak csak egyharmadát tartja életképesnek a Jegybank vezetősége. Preferenciális külkereskedelmi rendszer bevezetéséről fog tárgyalni a prágai gazdasági kisantant-konferencia. Közszállítások és árlejtések első forrásból a „Consum”-ban olvashatók. Kérjen mutatóvényszámot a kiadóhivataltól: Chai, Str. Iuliu Maniu 3. (Casuta Postala 127.).

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

NYILTER.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Az Andrányi Károly és Fiai r.-t. igazgatósága és tisztviselői kara, mély megilletődéssel tudatja, hogy

Ludwig Lajos úr

a részvénytársaság érdemes főtisztviselője

f. hó 13-án elhunyt.

Munkásságának és egyéniségének emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni!

Arad, 1935. február hó 14.

Május 1-re 3—4 szobás lakások minden komforttal ellátva, előnyösen kiadók.

Bővebbet Piata Ca-
tedralei 5., háztu-
laidonosnál. 32

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, FEBRUÁR 15.

Bucuresti, 13.05: Déli hangverseny. 13.45: Tőzsde. 13.50: Könnyű zene. 14.18: Hírek. 14.50: Gramofonle-
mezek. 18: Román zene. 19.15: A rádiózenekar hang-
versenye. 20: Rádiógyetem. 20.20: A hangverseny
folytatása. 21.15: A filharmonikusok hangversenye.
23: Hírek közvetítése. 23.25: Szórakoztató és tánc-
zene. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek.
11.20: Időszerű apróságok. 11.45: Ifjúsági közlemények.
13: Déli harangszó. 13.05: Eugen Stepat balalajkaze-
nara. 14.30: Országos Postászenekar. 17.10: A rádió
diákfelőrája. 18: A homok nagymestere. 18.30: Virány
László szalonzenekara. 19: Gyorsirótanfolyam. 20.05:
Anna királyi hercegnasszony előadása a Magyar Cser-
készleány Szövetség 15. évfordulója alkalmából. 20.25:
Az Operaház előadásának közvetítése. „Rózsavag”.
Zenéjét szerezte Strauss Richard. Az I. felvonás után
21.40. Sportközlemények. A II. felvonás után 23: Hi-
rek, időjárásjelentés. Az előadás után: Havi szemle
francia nyelven. Ottlik György előadása Majd: Kuri-
na Simi és cigányzenekara muzsikál. — Bécs. 13: Le-
mezek. 14.10: Strauss R.-lemezek. 15: Backhaus Vil-
mos: Beethoven C-moll szonátáját zongorázza (leme-
zek). 17.10: Különböző hangszerszólók lemezekben.
18.30: Rohrwassr Alice zongorázik. 19.50: Bölcséleti
szemle. 20: Hírek. Szülőföldi szolgálat. 20.35: Pitzin-
ger Gertrud énekel (alt). 21.15: Wildgans: Dies irae,
5 felvonásos tragédia. 23.15: Rádiózenekar. Utána:
Jazz. — Deutschlandsender. 18.30: A berlini testnevelé-
si intézetben. 18.50: Távoli országokból. Lemezek. 20:
Köln. 21: Jelmondat. Hírek. 21.15: Frankfurt. 22: A tá-
bori vadászok zenekara. Indulók 1160-tól máig. 23: Hi-
rek. 24—1: Hamburg. — Königsberg. 7.15 Torna. 7.35:
Hamburg. 17: Kis rádiózenekar. 20.30: Ifjúsági ének.
21.15: Frankfurt. 22: Balettzenék. Gluck: Don Juan.
Mozart: Amor játéka. Beethoven: Prometheus. 23:
Hírek. Utána: Könnyű zene. — Milano. 18.05: Szóra-
koztató zene. 21: Lemezek. 22: Szimfonikus hangver-
seny. — Pozsony. 11.10: Magyar hírek. 12.55: Leme-
zek. 14.45: Magyar hírek. 19: Magyar műsor. 20.10:
Rádiózenekar. 22.05: Batisztics József amerikai dalc-
kat énekel. 23.25: Magyar hírek. — Prága. 7.15—8.30:
Zenés torna. 11.10: Lemezek. 12: Lemez. 13.10: Le-
mezek. 14.35: Lemezek. 18: Bax: Ötös oboára és vo-
nósnyegyre. — 19.20: Német műsor. 20.10: Dobronics:

Dékláv dalok férfikarra. 21.15: Wiedermann orgona-
művész játéka. 22.30: Rádiózenekar. 23: Lemez. — Ró-
ma. 13.30: Lemezek. 17: Busch-négyes a Szent Ceci-
lia akadémiáról. 21.10: Lemezek. 21.25: Csak Bari:
Görög est. 21.45: Vignarelli orgonaművész játéka. —
Varsó. 14—14.30: Godwin-lemezek. 16.45: Könnyű ze-
ne énekkarral. 18.15: Kamarazene-lemezek. 19.15: Fu-
vózenekar. 20: Könnyű zene Poznarból. 20.30: Film-
lemezek. 21.15: A filharmonikusok hangversenye. Utá-
na: Táncczene. — Zágráb. 18.15: Férfi éneknégyes
Sahno baritonnal.

SZOMBAT, FEBRUÁR 16.

Bucuresti, 13.03: Déli hangverseny. 13.45: Tőzsde.
13.50: Könnyű zene. 14.18: Hírek. 14.40: Gramofonle-
mezek. 16: Iskolai emlékünnepe Al. Vlahuta emlékére.
18: A rádiózenekar hangversenye. 19: Időjárás, hírek,
utána a hangverseny folytatása. 20: Rádiógyetem.
20.20: Énekhangverseny. 21.05: Jazz-band zenekar.
23: Hírek közvetítése. 23.25: Vendéglői zene. —
Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11: Hi-
rek. 11.20: Felolvasás. 13: Déli harangszó. 13.05: Lo-
sonczi-Schweitzer Oszkár szalonzenekara. 14.30:
Adorján Alice és Hajdu Imre énekel zongorakísérettel.
17.10: Meseóra. 18: A fakesztek országa. 18.30: Az
Operaház tagjaiból alakult zenekar. 19.30: Szánthó
Enid énekel, zongorán kíséri Herz Ottó dr. 20.05: Za-
kariás János előadása. 20.30: Hanglemezek. Közben
megszakításokkal: Közvetítés a páros műkorcsolyázó
világbajnokságról. 21.30: Rövidhullámú kabaré. 22.50:
Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál. 24: Vajda
Sándor—Pártos Ernő szalon- és jazz-zenekarának mű-
sora. Utána: Bura Sándor és cigányzenekara muzsi-
kál. 1.15—2-ig: Csak a bécsi rádióállomás részére:
Farkas Jenő és cigányzenekara muzsikájának közveti-
tése. — Bécs. 13: Csajkovszkij: VI. szimfonia. 14: Hi-
rek. 14.15: Opera- és operettlemezek. 15.30: Az osz-
trák színdarabok bajnokságai Zell am Seeből. 16.25:
Hétvégi zenés délután. 17.35: Fuvós zene. 18.50: Man-
dolinzenekar. 19.30: Népdalokat tanulunk. 20: Szülő-
földi szolgálat. 21: Dal, kacagás, tánc. Hrubý táncgy-
velege. 23: A műkorcsolyázás világbajnoksága. 23.40:
Állástalanok zenekara. Utána: Farkas Jenő cigányze-
nekara a budapesti Baross-kávéházból. — Belgrád.
17: Puccini: Bohémélet, opera lemezekben. 19.30: Né-
pdalok zenekarral. 21: Rádiózenekar. Leopold. Holly-
wood, induló. Strauss: Denevér, nyitány. Schmidt: Ke-
ringő. Ketelbey: Havái kék vizeinél. Luby: Pezsgő-
dalok. Utána: Lemezek. Deutschlandsender. 17: Köln.

Ne kísérletez-
zen egészséged-
vel, kér en On is
kimondottan
eredeti
„OLLA”
óvszert,
254

mely megóvja Önt nemi betegség-ektől.

KÖNYVEK

„Dubarry grófnő titkos emlékiratai”. Dubarry asz-
szony Pompadour márkiz mellett a legérdekesebb nő-
alakja a rokokó-korszaknak. Mint „halhatatlan” elő-
je, Madame de Pompadour, ő csak metressze volt a
„nagyon szeretett” előnévvel kitüntetett XV Lajos
francia királynak, a Napkirály unokájának. Nagy nő
volt, uralkodói képességekről tett sokszor tanubizony-
ságot. Bár ríktó szerelmi élete elsősorban felemelke-
désének történetéhez tartozik, Európa államférfiai, de
uralkodói is nagyon jól tudták, hogy az irigylet kegyenc-
nő erotikus hatalmában tartja a „legkeresztényibb”
királyt. Ezért izgatott minden vonatkozásban Dubarry
grófnő titkos emlékiratai. Az új könyvszenzáció díszes
vászonkötésben, fehér papíron, 314 lapon 144 lej min-
den könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. E-
je az új könyvek jegyzékét.

Lapunkban hirdetett könyvek Sándor Ferencnél kaphatók

H. G. Wells: „Önéletrajz”. Ebben a művében Her-
bert George Wells, a mai világ legnagyobb hatású
írója, nemzedékek felvilágosító-tanítómestere nemcsak
a maga önéletrajzát, de egyben egy zsúfolt század
életrajzát is megírja. A 68 éves író, az egykori biológiai
tanár, a történész, az emberiség múltjának avatott
magyarázója e művében foglalkozott mindennel, ami
emberi. Ennek az életrajznak megjelenése világese-
mény. H. G. Wells: „Önéletrajz”-a az Athenum 144
lejes sorozatában az angol eredetivel egyidejűleg je-
lent meg. (Ugyanugy mint Wells: „Mi lesz holnap?”).
A hatalmas kötet 500 lap, díszes egészvászonkötésben
144 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál:
Cluj. Kérje az új szenzációk jegyzékét.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további
ára 10 szóig csupán 20 lei. :: szó 2 lei ::

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 8 óráig vesznek fel
az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

Sportszépség jelígre levél van az
Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, ké-
rem azonnal átvenni. 742

ALKALMAZÁS.

FIATAL, jömegjelenésű urileány asszisz-
tensnőnek fogorvosi rendelőbe felvete-
tük. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatala-
ában. 726

PERFEKT szobaleány március 1-re fel-
vétetik. Holländer, Str. Cloșca 7., II.
emelet. 734

Román-német kisasszony gyer-
meket melege kerestetik. Márkus trafik,
Str. Bratianu 6.

PERFEKT szakácsnő jöbizonyítvánnyal
1-re felvétetik. Cim az Aradi Közlöny
kiadóhivatalában. 738

LAKÁS.

12—20 szobás házat udvarral, le-
hetőleg kocsiszinnal és istállósával keres
az aradi csendőrpáncsnokság. Ajánla-
tokat a parancsnokságra kérnek február
10-ig besérőleg.

KIADÓ háromszobás földszintes modern
urilakás. Ugyanott nagy száraz raktár-
helyiség is kiadó. Bul. Gen. Dragalina
No. 14. 608

MAJUS 1-re keresek 3 szobás, fürdősz-
obás modern lakást, melyből 1 szoba kü-
lönbejárattal, lehetőleg központban. Ci-
meket a kiadóba kérek. 628

EGYSZOBÁS lakás fürdőszobával és ösz-
szes mellékkeliségekkel azonnal kiadó.
Str. Oituz 111. 736

Kiadó májusra 3 szobás I. emeleti
uccai lakás teljes komforttal. Str. Avia-
tor Gheorghescu 11/a. szám alatt a Park
mellett. 739

VÉTEL ÉS ELADÁS

KITÜNŐ markájú rövid keresztúros
zongora elköltözés miatt eladó. Cim az
Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 735

EMDENI fajgunárok eladók Str. Sarmi-
serhetuza 21—23.

Brilláns köveket, antik modern ék-
szert, perzsaszőnyegeket, cassálat (min-
den nagyságban), írógépeket, testménye-
ket, varrógépeket, ezüst és keramikák sur-
gösen kőzpenzért. Eladó modern grö-
nyörű ebédő nagyon olcsón és egy rövid
zongora 12.500 L ért. Zalogtárgyakra a leg
magasabb összegeket csak az általunk
képviselet tlmisoaral zálogház folyósítja
Meghosszabbításokat legolcsóbbban vál-
lalunk „COMISIO” biz. üzlet Bul. Rez.
Maria 13. Dacia mellett. 4639

TISZTA MOSOTI RONGYOT gépek
tisztítására kisebb tételben keresünk
megvételre. Cim az Aradi Közlöny. ki-
adóhivatalában. 100

Pléh- és fahordók eladók. Cim az
Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Szalámi

prima minőségű kapható 729
különként 65 lejért
IRITZ-eógnél
Str. Brancovici 1.
Nagyobb vételnél árengedmény

KEVESEBT használt Underwood írógépet
megvételre keresek. Cimeket az Aradi
Közlöny kiadóhivatalába kérek. 474

INGATLAN.

KOZVETLEN P. Avram Iancu mellett
kis magánház eladó. Erdeklődni az Aradi
Közlöny kiadóhivatalában. 720

KÜLÖNFÉLEK.

Elveszett hosszuszőrű, Lissi névre
hallható dachshund kutya. Megtaláló illő ju-
talom ellenében adja át Str. Gh. Popa
9. szám alatt, a ház-nesternél.

Beraktározási-raktárban Str. Moise
Nicoara 9/11. eladó egy új cserecsznye-
háloszoba és egy rövid 1-es rendű zon-
gora. Beraktározási ingóságokra kölcsön
is felvethető. 764

Egy szetter kutyát találtam, találko-
nosa utalom ellenében átveheti Str. La-
tina No. 5. 741

HIRDESSEN

az 50 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Távíratcim: „HUNGARIOTEL”.